

Cena **15** gr.

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Sławkowska 26 II p. Tel. 159-77.
Lwów, Mochnackiego 1. 48
Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA
z dostawą do domu (roznościelem lub
pością) miesięcznie 4 zł.
bez dostawy tj. przy odbiorze w kan-
tarach urzęd. - (płatność) 3-40 zł

Rok VII.

Kraków-Lwów, niedziela 27 maja 1934 r.

Nr. 142 ABC

Kulisy tarć w B.B.

GENERALNY ATAK ZIEMIANY

WARSZAWA 25.5. (tel. wł. G.) Rząd prof. Kozłowskiego już od pierwszych dni swego urzędowania znalazł się w ciężkich kłopotach. Kłopoty te wynikają

z dużych tarć wśród grup należących do BB, a mianowicie grupy konserwatywno-ziemiańskiej oraz grupy radykalnej.

Przez ostatnie trzy dni odbywał się w Warszawie Zjazd Związku Ziemiaków b. Kongresówki. Jak się dowiadujemy ziemiacy zamierzali zrazu nadać obradom charakter demonstracyjny, celem, uwypu-

klenia katastrofalnego położenia wsi. Ponadto dla poparcia swoich postulatów postanowili podkreślić to jak największą liczbą uczestników zjazdu.

Pod wpływem jednak ostrzeżeń czynników zbliżonych do rządu, postanowiono nie nadawać Zjazdowi większego rozgłosu i nie ścierać większych rzesz na zgromadzenie. Wzajemnie za to uzyskali ziemianie od swoich samodzielnich przywódców obietnicę oddziaływania na czynniki rządowe, aby życzenia ich były przychylnie rozpatrzone.

Członkowie organizacji współpracują

z rządem zwrócili się do premiera Kozłowskiego i przedstawili mu

plan oddłużenia majątków ziemskich, polegający na umorzeniu części długów.

Plan umotywowany jest w ten sposób, że w czasie gdy długi były zaciągane, ceny zboża i bydła stały o wiele wyżej. Wobec cen dzisiejszych, musieli ziemianie na spłatę długów sprzedać o wiele więcej koreców zboża i sztuk bydła. Projektom tym przeciwstawia się jednak grupa druga radykalna, stojąca blisko rządu, — utrzymując, że

zaakceptowanie postulatów ziemian równałoby się prezentowi dla ziemiaństwa, które przed 16 laty otrzymało już taki poderunek wobec inflacji i dewaluacji marki polskiej.

Grupa ta utrzymuje, że wielka własność gospodarowała w ciągu ostatniego dziesięciolecia bardzo lekkomyślnie a pozycjonowane pieniądze nie używała na pozytywne inwestycje, lecz na kupno ziem i inne wydatki luksusowe. Wspomniana grupa rządowa uważa, że tego rodzaju operacja jest niedopuszczalna, niebezpieczna dla całokształtu gospodarki, a zalicza ją do obrotu pieniężnego.

Wyrażony jest pogląd, że wielką własność należy pozostawić własnemu losowi i dopuścić do procesu likwidacji, jak to zro-

biło w przemyśle i handlu. Wówczas zostaną się na te majątki, które gospodarowane były przezornie, inne zaś będą rozparcelowane.

Na podstawie informacji z całego kraju, utrzymują zwolennicy tej drugiej koncepcji że ruch parcelacyjny znacznie się w ostatnich czasach ożywił. Radykalni są zdania, że

nie należy raczej ratować drobne rolnictwa ale nie przez umarzanie długów, lecz przez ponowny szacunek gruntów nabytych w drodze parcelacji za pośrednictwem Banku Rolnego.

Mówią o znizeniu ceny szacunkowej o 50%. Tarcia na tem tle są w obozcie rządowym bardzo silne. Konserwatyści z BB przypuszczają

który dotąd podobno jednak nie zdecydował się jaką obierze drogę.

Rewolucjoniści litewscy przed sądem

BERLIN, 25. 5. (PAT). Według doniesień z Kowna rozpoczął się tam przed sądem wojennym proces przeciwko 7 socjalistom rewolucyjnym litewskim. — Oskarżenia należą do związku socjalnych rewolucjonistów maksymalistów. Celem partii było obalenie obecnego ustroju i ogłoszenie litewskiej republiki robotniczej. Członkowie związku braли udział w powstaniu w Tauragach i w zamachu na prof. Valdemarasa. Po przewrocie w grudniu 1926 r. członkowie tej partii zbiegli zagranicę i utworzyli w Królewcu sekretariat partii. W ciągu dochodzeń wykryto, iż partia pozostawała w stosunkach z komunistami i anarchistami.

Oskarżenia do winy się nie przyznają

Prof. Handelsman contra „Gazeta Warszawska“

WARSZAWA, 25. 5. (Tel. wł. G.) W sądzie okręgowym rozpoczęła się dziś sprawa naczelnego redaktora „Gazety Warszawskiej“ p. Stefana Olszewskiego oraz red. odpowiedzialnego Edwarda Bieleckiego, oskarżonych o zniesławienie prof. Uniwersytetu warszawskiego i dziekana Wydziału Humanistycznego Marceliego Handelsmana.

13 marca rb. w „Gazecie Warszawskiej“ ukazał się artykuł zarzucający p. Handelsmanowi faworyzowanie pewnych grupowań politycznych, osławianie własną kuratorską pierwszą różnych pupilów od dyscyplinarnej odpowiedzialności, wywieranie presji na studentach przygotowujących się do egzaminów u prof. Handelsmana, którzy jednocześnie plastują w Kole Historyków.

Presja ta, jak podała „Gazeta Warszawska“ miała na celu wprowadzić do Koła Historyków jak największą ilość członków Legionu Młodych, a potem tych, którzy sercu prof. Handelsmana najbliżsi ze względu na pochodzenie.

Prof. Handelsman zwrócił się do prokuratora, domagając się pociągnięcia do odpowiedzialności redakcję „Gazety Warszawskiej“ za zniesławienie. Przesuchany jako świadek oświadczył, że zarzuty stawiane mu przez „Gazetę Warszawską“ uważa za wysoce hańbiące i że jego zdaniem istnieje związek między wspomnianym artykułem, a napadem, jakiego dokonano na niego po zebraniu Koła Historyków.

Przebieg rozprawy

Na dzisiejszej rozprawie obrońcy oskarżonych, adwokaci Dębski i Borowski, domagali się odroczenia sprawy zarówno ze względów formalnych, motywując to tem, że chcą powołać cały szereg świadków dla stwierdzenia, iż zarzuty postawione w artykule są zupełnie zgodne z rzeczywistością.

Obrońcy prosili o dopuszczenie świadka, który miał zeznać, że prof. Handelsman ochraniał Żyda Mausbergera, członka Koła Historyków, przed odpowiedzialnością dyscyplinarną, mimo, że Mausberger oddany został przez Zarząd Koła za czyny nieliczące z godnością akademika pod sąd koleżeński. Sad no-

stanowił jednak sprawę prowadzić z tem zastrzeżeniem, że o ile po zapoznaniu się z materiałem dowodowym okaże się, iż dla wyświetlenia sprawy potrzebni są dodatkowi świadkowie, wówczas proces odroczy.

Red. Olszewski uchylił się od złożenia jakichkolwiek wyjaśnień, natomiast red. Bielecki, oświadczył, że zna autora artykułu, jednakowoż nie chce ujawnić jego nazwiska. Nie poczuwa się do żadnej winy.

Jako pierwszy świadek zeznawał prof. Handelsman, który oświadczył, że w swej pracy profesorskiej kierował się jedynie dobrem nauki i stał zdala od wszelkich walk religijnych i politycznych. Po wyzerpaniu pytań przewodniczący zwołał świadka, jednakże w tym momencie z ławy oskarżonych powstał red. Olszewski i zwrócił się do sądu z prośbą o zatrzymanie świadka, gdyż chce mu zadać kilka pytań. Po wyrażeniu przez sąd zgody

red. Olszewski zadał trzy pytania: czy przebieg walnego zebrania Koła Historyków był spokojny, czy nie było niezadowolona wśród członków Zarządu Koła z powodu interwencji profesora jako kuratora, i czy dyskusja nad paragrafem aryjskim na zebraniu Koła była spokojna, czy też napięta.

Pierwsze pytanie zostało uchylone przez przewodniczącego, jako nie wiążące się ze sprawą. Na dalsze pytania prof. Handelsman odpowiedział, że na zebraniu zgłoszony został wniosek w sprawie aryjskiego paragrafu. On jako kurator obowiązany był wnieść naprzód o wszelkich zamierzonych wnioskach i dlatego miał prawo nie dopuścić do dyskusji. Zgodził się jednak na to, że poszczególni mówcy zabierali głos w sprawie członkostwa Żydów.

Zkolei zapytuje prokurator: Po zebraniu profesor został napadnięty. Czy na pastnicy rekrutowali się z członków biurokracji udział w zebraniu?

Prof. Handelsman: Nie wiem i nikogo nie poznałem, gdyż było ciemno.

Wyrok

Po przesłuchaniu jeszcze kilku świadków sąd po naradzie skazał naczelnego redaktora „Gazety Warszawskiej“ Stefana Olszewskiego oraz redaktora odpowiedzialnego Edwarda Bieleckiego **każdego** na cztery miesiące aresztu. Obrońcy zgłaszają apelację.

Salut 19 strażaków armatnich na powitanie gen. Hallera w formie amerykańskiej

Depesze donosiły już o przyjęciu gen. Hallera przez prezydenta Roosevelta w Białym Domu. Była to audjencia specjalna. Zarówno prasa polska jak i amerykańska położyły na nią specjalny nacisk.

Audjencia trwała blisko godzinę. Prezydent Roosevelt okazał wielkie zainteresowanie misją generała i sprawą weteranów polskich w Ameryce. O Polakach amerykańskich wyrażał się prezydent z wielkim uznaniem.

Generał przybył do Białego Domu w towarzystwie następujących osób: kongresmani Polacy: Leśnicki, Dingell, Brennan z Chicago, Eryk Haller; chargé d'affaires Sokołowski zastępował nieobecny w Waszyngtonie ambasadora Patka; — towarzyszyli mu wreszcie Dziób i Mrozowski, reprezentanci Stowarzyszenia Weteranów oraz komitet waszyngtoński.

Przed przyjęciem u prezydenta generał złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza na cmentarzu Arlington w asyście licznych oddziałów wojsk amerykańskich poszczególnych broni. Ceremonja była nadzwyczaj podniosła, wywarła wielkie wrażenie na obecnych w formie Meyer.

Generał odbył przegląd kawalerji i artylerji. Przy wjeździe do fortu powitano generała dziewiętnastoma strzałami armatnimi. Przedtem generał zwiędził ko-

legium wojenne gdzie generał Simonds i sztab instruktorski podejmował go z wielkimi honorami.

Generał złożył wieniec na grobie Wilsona, a później wizytę pani Wilson, która przyjmowała generała i jego odczucie z wielką serdecznością, z dumą pokazując obecnym Mieczce Hallerowskie, które zostały udekorowane w Poznaniu.

Bardzo serdecznie przyjęli generała na audjencji, sekretarz stanu Hull, sekretarz wojny Dern oraz szef sztabu generalnego Douglas Mc Arthur.

Na przyjęciu w ambasadzie polskiej na cześć generała byli obecni: Lesiński, Dingell, Szymczak oraz liczni przedstawiciele armji, marynarki, Legionu Amerykańskiego oraz sfer dyplomatycznych.

Niezwykle serdeczne przyjęcie było w ambasadzie francuskiej. Generał przybył do Waszyngtonu z Florydy o godz. 1 w nocy. Na dworcu spotkał go sekretarz ambasady, Mościcki, oraz komitet Polonii waszyngtońskiej. Mościcki odwiózł generała autem ambasady do hotelu Mayflower.

Na powitanie generała przybyli specjalnie z Detroit aeroplanami, major Anderson, kapitan Nowicki, znany chirurg w Detroit, porucznik Nicol i nieliczna, ale bardzo serdecznie go witająca Polonia waszyngtońska.

Oblicze i charakter obecnych wyborów miejskich

Niezależnie od tego, jaki będzie wynik odbywających się obecnie wyborów do rad miejskich, jedno już jest faktem, to mianowicie, że kampanja wyborcza jest niezwykle ożywiona. Gdy został wprowadzony przepis wyborczy, że listy kandydatów do wyboru na radnych miejskich muszą zawierać jedną pięćdziesiątą ogółu wyborców danego okręgu, to jedni zapewne mieli nadzieję, a drudzy się obawiali, że zdobycie takiej ilości podpisów okaże się dla wielu list niemożliwością. A tymczasem listy opozycyjne zbierają po dwa, po trzy, a nawet po cztery razy tyle podpisów, niż przewiduje ustawa. Nie są tedy rzadkością narodowe listy wyborcze, skupiające razem po kilka tysięcy wyborców. Przyczynia się to, rzecz jasna, do propagandy dążeń i hasel danego obozu, a z drugiej strony możliwość zebrania takiej ilości podpisów świadczy o przełamaniu się fali obojętności politycznej, jaka prze d kilkoma laty zalała Polskę.

Prawda, nie wszystkie listy ulegają zatwierdzeniu, przeciwnie wiele ulega unieważnieniu. Ale wypada stwierdzić, że wyborcy wcale energicznie bronią swych list, a następnie pamiętać trzeba, że kampanja o utrzymanie, względnie o unieważnienie danej listy, jest też walką wyborczą. A właśnie celem naszym jest stwierdzenie, że obecna kampanja wyborcza jest niezwykle ożywiona, bo towarzyszy jej rosące zainteresowanie polityczne społeczeństwa.

Gdyby nie sytuacja w Niemczech...

„Hajnt“ w depeszy z. a. t. z Londynu donosi o dorocznym, 62-gim zgromadzeniu „Anglo-Jewish Association“ pod przewodnictwem dr. Klaudjusza Monteflo-e.

Dłuższą mowę wygłosił rabin naczelny w Anglii, dr. Józef Herc. Początkowo poruszył sytuację żydowską w Niemczech, gdzie ostatnio wystąpiono przeciw Żydom z zarzutami mordów rytualnych, potem przeszedł do sytuacji żydowskiej w Polsce:

— Mówiąc o ciężkim położeniu mas żydowskich w Polsce, dr. Herc twierdził, że Polska jest szczęśliwa, gdyż władza znajduje się w rękach silnego człowieka. Rząd polski nie dopuszcza do pogromów, jednocześnie jednak uczynił „on bardzo mało, aby pomóc Żydom w utrzymaniu ich życia.“

Sytuacja żydowska w Niemczech stoi na przeszkodzie, aby ześrodkować akcję żydowską przeciw Polsce:

— Bieda i nędza mas żydowskich wytwarza poważne zagadnienie i gdyby nie sytuacja w Niemczech, to zagadnienie stałoby się ośrodkiem naszych narad.“

Gdyby nie antyżydowska polityka Hitlera, sytuacja Żydów w Polsce stałaby się ośrodkiem zainteresowań między narodówki żydowskiej, to znaczy cała furja propagandy żydowskiej skierowałaby się przeciwko Polsce.

Akcja wyborcza obejmuje wogóle 335 miast. Jak podają dzienniki sanacyjne, załatwiono się już ze stu miastami, gdyż zostały tam tylko po jednej liście kandydatów. Zapewne są to miejscowości mniejsze, bo we większych, mimo licznych unieważnień list, tak uproszczony sposób wyborów nie jest jeszcze do pomyślenia. Ale i we większych miastach rozwiązuje się kwestię list zapomocą cięć cesarskich. Oto w Radomiu unieważniono listy narodowe we wszystkich okręgach. Podobnie unieważniono wszystkie listy

narodowe w Żyrardowie, a to pod pretekstem, że nie zostały one wniesione przez pełnomocników, choć ustawa przewiduje, że pełnomocnika stwierdza się po wniesieniu listy.

Niemniej przeto w obu wymienionych miastach wybory się odbędą, bo poza listami narodowymi pozostało jeszcze w okręgach dwie lub więcej innych list.

Bardzo ciekawy jest przebieg wyborów na Podhalu we Wschodniej Małopolsce. Tam na przedmieściu jest dużo elementu chłopskiego. Otóż listy w tych

miastach narodowe, lub narodowo - ludowe, obejmujące jako kandydatów chłopów, zostały poddane egzaminowi kandydackiemu, w rezultacie którego wszyscy chłopci uznani zostali za niewiele czytających i piszących. Nie wywołuje to jednak wśród chłopów przygnębienia.

Wogóle obraz wyborów jest niezwykle ciekawy. Przedstawia on wielką różnorodność i różnorodność. Rys jednak zasadniczy pozostaje wszędzie ten sam: przejawia się w nich obudzona energia polityczna społeczeństwa. Oczywiście to obudzenie nie jest jeszcze pełne, ale postęp jest widoczny.

S.

PO ZAMACHU STANU W BUŁGARJI

Jak dokonany został zamach stanu. — Program i cel nowego rządu.

(Korespondencja własna „Kurjera“)

Sofia, w maju.
W sobotę dnia 19 maja otrzymała Bułgaria nowy rząd nagle, drogą przewrotu wojskowego, tak jak to miało miejsce już dnia 9 czerwca 1923. Punktualnie o północy z 18 na 19 maja garnizon sofijski zaalarmowany został do pogotowia i wydano rozkaz, aby blokowano całe miasto od przedmieść aż do centrum. Nasamprzód zajęto pocztę, telegraf i telefon, potem stacje kolejowe, centralę elektryczną w mieście i poza miastem. Na wszystkich ulicach Sofii pojawiły się oddziały wojskowe, które zmusiły każdego obywatela, bawiącego o tym czasie na ulicy, aby natychmiast udał się do domu. O godzinie 3 ponownie oznajmiono wszystkim redakcjom sofijskim, że Sofia jest blokowana i że prywatne rozmowy telefoniczne jakoteż pobyt na ulicy są zabronione. Opróżniono ulicę, nikt nie wiedział co się dzieje. Cośkolwiek później, specjalnie do tego celu wyznaczeni oficerowie odwiedzili redakcje pism i nakazali redaktorom, aby z przygotowywanych numerów wyjęli wiadomości o blokowaniu Sofii i zamachu stanu. Oficerowie przejęli w swe ręce policję. Jeszcze przed wschodem słońca zgromadził się nowy rząd w gmachu dyrekcji policji, gdzie odbyło się pierwsze posiedzenie. W centrum stolicy zgromadziło się wojsko. Plac Aleksandra Newskiego pełny był kawalerji, artylerji i piechoty. Na wszystkich skrzyżowaniach ulic widać było karabiny maszynowe. Przed Teatrem Narodowym stała w pogotowiu bateria armat.

Pierwszy rozkaz wydany na mocy rozporządzenia nowego rządu nakazywał blokadę domów ministrów rządu Muszanowa, co odbyło się bez incydentu. Nikt z obalonych ministrów nie śmiał opuścić domu. Kiedy służba oznajmiła Muszanowowi, że dom jego otoczony jest wojskiem, chciał połączyć się telefonicznie, lecz w centrali oznajmiono mu, że wszelkie rozmowy prywatne są zakazane, a kiedy odwołał się na to, że jest premierem, odpowiedziano mu: „Pan nie jest już premierem“. Taką samą przegrodę miał minister Czczewow. Ciekawe też było, jak sprowadzano osobistości, które miały zająć stanowisko ministrów w nowym rządzie. Mikołaj Zacharjew, który miał być mianowany ministrem, wezwany został przez oddział wojska, aby przybył do dowództwa. Zacharjew nie mało się przeląkł i był przekonany,

że zostanie aresztowany. Odwaga wróciła mu dopiero w komendzie wojskowej, kiedy oznajmiono mu, że został mianowany ministrem. Podobnie działo się z dyrektorami różnych przedsiębiorstw państwowych, jak drukarni i t. p. O godzinie 5 rano samoloty wojskowe odbyły lot inspekcyjny nad miastem i okolicą a po odbyciu lotu zraportowały, że w kraju jest wszystko w porządku.

W międzyczasie odbywało się posiedzenie nowego rządu. Przybywali generałowie i wyżsi oficerowie i obejmowali urzędy. Około 8-mej godziny rano przybył do gmachu komendy policji były premier Muszanow w towarzystwie adiutanta kióła, pułkownika Lakasza. Poprzednio był w pałacu królewskim. Przychodził zamyślony i kroczy powoli. Odrzucił go do sali posiedzeń nowego rządu. Po upływie pół godziny opuszcza gmach, a na pytanie dziennikarza, którym pozwolono przybyć do gmachu policji, oświadczył, że z zapytaniem małą zwrócić się do nowego premiera. Około godziny dziesiątej przed południem król podpisał dekret, mocą którego zwalnia się z urzędowania Muszanowa i mianuje się nowy gabinet w następującym składzie: premier i zastępca ministra spraw zagranicznych **Kimon Georgijew**, minister spraw wewnętrznych i zastępca ministra sprawiedliwości, generał w stanie spoczynku **Petar Middlew** (wiceprezes związku oficerów rezerwy), minister skarbu **Petar Todorow**, minister wojny generał **Petar Zlatew**, minister szkolnictwa **Kanaki Rolow**, minister handlu i zastępca ministra rolnictwa gubernator bułgarskiego Banku Narodowego **Bojadziew**, minister robót publicznych i kolei **Nikołaj Zacharjew**.

Nowy premier **Georgijew** jest pułkownikiem rezerwy sztabu generalnego i byłym ministrem kolei w gabinecie Sgoworu w r. 1923; później przylączył się do grupy „Zweno“. Członkiem tej grupy jest również minister skarbu Todorow, Nikołaj Zacharjew natomiast jest dysydem byłych rolników rządowych, który z swymi sympatjami przeszedł do emigracyjnego związku rolniczego „Aleksander Stahbolijski“. Zatem grupa „Zweno“ nadaje ideowe zabarwienie nowemu rządowi. Jest to grupa powstała podczas rozłamu w ruchu Aleksandra Cankowa. Wówczas wytworzyła się grupa, skupiająca się około pisma „Lucz“, która później rozwinęła się znacznie i

stała się grupą polityczną, która przybrała nazwę „Zweno“, według pisma tejże nazwy. Pismo to znajdowało się pod kierownictwem Dimo Kazasowa, obecnego przewodniczącego jugosłowiańsko-bułgarskiej Ligi. Po wystąpieniu Dimy Kazasowa z grupy „Zweno“, kierownictwo ruchu objął Simeon Georgijew, Petar Todorow, Włodzimierz Naczew (obecnie sofijski dyrektor policji), Stawra Andrejew, Wailije Karakulow i Charisonow.

Rząd wydał odezwę do narodu, w której oznajmia swój program. Głosi się przede wszystkim zrównoważenie budżetu, oszczędności, poprawę na rynku kredytowym, uprzedmiotwienie rolnictwa, szukanie nowych rynków, walkę z bezrobociem, stabilizację urzędników, reformy sądownictwa i administracji, dalej podkreśla się stosunki z sąsiadami, które nadal pozostaną poprawne i zapowiada się normalizację stosunków z Rosją sowiecką. Rząd rozwiązał „narodnią sobranje“, ale powszechnie sądzi się, że parlament nie będzie usunięty na dłuższy czas. Nowy parlament jednak ma być złożony na podstawie korporacji i liczyć będzie tylko 100 posłów zamiast dotychczasowych 247. Z tych 100 posłów 75 będzie mianowanych a 25 wybieranych. Parlament taki ma mieć charakter przejściowy. Pod względem administracyjnym Bułgaria zostanie podzielona na siedem okręgów: sofijski, sumenski, wraczanski, staro-zagórski, płowdiwski, plewenski i burgaszkowski. Na czele tych okręgów stać będą dyrektorowie. Podział taki podobny jest do podziału Jugosławii na banaty. Liczba gm'n zmniejszona będzie z 2552 na około 1200. Naczelnicy gm'n muszą mieć wyższe wykształcenie.

W odezwie nowego rządu powiada się również, co trzeba podkreślić, że istnieje konieczność utrzymywania dobrych stosunków z sąsiadami. Na uwagę zasługuje również fakt, że bułgarskim ministrem spraw zagranicznych mianowany ma być dotychczasowy poseł bułgarski w Paryżu Batolow. Wnioskować z tego można, że polityka zagraniczna Bułgarii kroczyć będzie po linii przyjaźni bułgarsko - francuskiej.

Nowy rząd bułgarski przyjęty został przez opinię publiczną spokojnie. Zdaje się, że największą przeszkodą dla nowego rządu będą Macedończycy. Dochodzą wiadomości, że w ich obozie dokonano licznych aresztowań. Twierdzono nawet, że aresztowani zostali liczni przywódcy Macedończyków, m. i. i Wanczo Michajłow. Pojawiają się również pogłoski, że Janaki Molow nie przyjął stanowiska ministra szkolnictwa. Minister skarbu Petar Todorow oświadczył wobec współpracownika pisma „Zora“, że wojsko przygotowywało się do zamachu już od sześciu miesięcy, zdolawszy utrzymać w tajemnicy wszystkie poczynania w kierunku dokonania zamachu stanu. Minister Todorow równocześnie zaznaczył, że bułgarski poseł w Rzymie generał Wołkow, znany współpracownik Cankowa, został przeniesiony w stan spoczynku. W kołach dyplomatycznych dotychczas zajmują stanowisko wyczekujące. Najbliższe dni pokażą, jak rozwijać się będzie sytuacja wewnątrz-polityczna w Bułgarii.

Żydzi żądają ostrzejszego kursu

Aharon Einhorn omawia w „Hajncie“ „nową falę ekscesów“ przeciw Żydom w Polsce. Zaczęły się one nawet w tych ośrodkach,

— gdzie stosunki między żydowską i polską ludnością nie były dotąd złe, jak np. w Białymstoku i Wilnie. To wszystko wskazuje, że mamy do czynienia ze starannie przygotowaną akcją polityczną.

Te ekscesy zapoczątkował „Obóz narodowo-radykalny“:

— Jest to pierwszy występ na arenie politycznej nowej partji „Na-Ra“ która oddzieliła się od endecji. Czy jest lepszy środek zdobycia „rozgięsu“ politycznego,

jak bicie Żydów?“

Władze zbyt miękko traktują tę młodzież:

— W stosunku do tych krwawych „patriotów“ daje się stwierdzić coś takiego, co im musi dodać energii do dalszych występów. Przeszkadzają im w ich krwawej robocie, ale jednocześnie ma się na względzie, że to jest „kwiat młodzieży“ z to młodzieź, co prawda sprowadzona z właściwej drogi, ale jednak działająca z pobudek idealistycznych i że tę młodzieź należy traktować ze szczególną ostrożnością.

Żydzi zastrzegają się przeciwko podobnemu stosunkowi do tej młodzieży:

— Mniemamy, że już dawno nadszedł czas, aby w tym stosunku nastąpiła zmiana. Nie wolno dopuszczać „specjalnego“ stosunku do takich, którzy napadają na ulicy niewinnych ludzi“.

Uczucie osobistej niepewności i bezbronności wpływa fatalnie na nastroje żydowskie wobec Polski:

— Takie uczucie jest polem, na którym mogą wyrósć niepożądane rośliny i w interesie podstawowym państwa leży, aby nie dopuścić do zagnieżdżenia się takich uczuć w sercach obywateli.“

Shylock żąda funta mięsa chrześcijańskiego. Zwykły rozrachunek handlowy już go nie zadawała..

SUDORYN „Ap. Kowalski“ w proszku usuwa **POT I WOŃ**

Antypolskie ekscesy ukraińskich mołojców podburzonych przez biskupa Buczkę

Lwów, 25 maja.

(t) Dnia 24 bm. w czasie wizytacji kanonicznej ks. biskupa Iwana Buczki w Chmielcach pow. Zbaraż, doszło do ekscesów ze strony banderji konnej, która asystowała w czasie uroczystości. Przechodzący dowódca miejscowego szwadronu KOP-u ZOSTAŁ OBRZUCONY KAMIENIAMI PRZEZ UCZESTNIKÓW BANDERJI. Wskutek tego banderja została rozpedzona przez szwadron. Wobec zajścia, uroczystość została przerwana. Ks. Buczko udał się do sąsiedniej

miejscowości Nowe Siolo, gdzie wobec licznie zgromadzonej ludności WYGLOSIŁ WYBITNE PODBURZAJĄCE KAZANIE, na skutek którego ludność, podburzona przez biskupa, NAPADŁA I POBIŁA MIEJSCOWEGO ZIEMIANINA MALACHOWSKIEGO, ORAZ KILKU OBECNYCH NA UROCZYSTOŚCI POLAKÓW. Na miejsce zjechały władze, celem przeprowadzenia dochodzeń i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

OD REDAKCJI:

Ograniczając się narazie do zrelacjonowania samych faktów, trudno nie stwierdzić, że nie są one czemś odosobnionem i niespodziewanem. W naszej ocenie stanowią one jedynie nieuchronny skutek stosowanej od r. 1926 polityki wobec ukrajinizmu, oraz potwierdzają w pełni konieczność bezwzględnie pozytywnego ustosunkowania się do głoszonego stale przez obóz narodowy programu politycznego w Małopolsce Wschodniej.

KLAWIOL „Ap. Kowalski“ usuwa bezpowrotnie **ODCISKI**

Antyżydowskie zajścia w Cieszynie

KATOWICE, 24. 5. (PAT) Dnia 23 bm. w Cieszynie grupa wyrostków wybiła wieczorem szyby w kilkunastu domach żydowskich, m. in. w internacie młodzieży żydowskiej w Cieszynie-Borku. Organa policji, likwidując zajście, zatrzymały kilkunastu sprawców i odprowadziły ich do komisariatu policji. Zgromadzone tłumy przyjęły agre-

sywną postawę, domagając się zwolnienia aresztowanych. Policja po wezwaniu do rozejścia się, rozprószyła tłum, przywracając zupełny spokój. Z polecenia władz prokuratorskich, prowadzących śledztwo w tej sprawie, aresztowano 14-tu prowodyrów zajścia.

ciwstawiania się międzynarodowej akcji pomocy Chinom, lecz nawet udzielił im posłowi swemu w Chinach wyraźnych instrukcji, jak przedstawić stanowisko Japonji wobec Chin. LONDYN Według doniesień z Chin w miejscowości Lo Chang w prowincji Kwantung wydarzyło się katastrofale obniżenie wielkich mas ziemi, Stok góry Kai-man zsunął się jak lawina, grzebiąc kilka wiosek i zasypując rzekę, na której znajdowały się setki łodzi rybackich. Według dotychczasowych wiadomości, stradało życie w tej katastrofie około 250 osób.

TOKIO, Dnia 20 bm. oddano kilka strzałów do konsulatu japońskiego w barowsku. Kule przebiły ramy okienne i utkwily w szafie. Podobny incydent miał miejsce w dniu 21 kwietnia, co dało już powód do złożenia protestu u władz lokalnych.

PARYŻ Na kongresie socjalistów w Tuluzie uchwalono jednogłośnie wniosek delegacji delegatom do międzynarodówki socjalistycznej poczynienie ponownych propozycji międzynarodowca komunistycznej co do podjęcia wspólnej akcji przeciwko faszyzmowi.

KAIR, Przedstawiciel króla Hedzasa Ibn Sauda i przedstawiciel Imama Jemenu podpisać mieli pokój już dnia 22 bm. Ibn Saud jednakże ma mieć wątpliwość co do szczerości zamiarów Imama Jemenu jeśli chodzi o wykonanie warunków pokoju. Jak mówią w kołach politycznych, król Hedzas rozkazał swym synom wznowienie wojny z Imamem Jemenu w razie niewypelnienia warunków pokoju.

BERLIN Baseler Nachrichten powołując się na miarodajne czynniki niemieckie zaprzeczają wiadomości jakoby rząd Reszy zaproponował Jugosławiji wzajemian za jej zgodę na Anschluss część terytorjum austriackiego.

CZORTÓW 23 bm. o godz. 21,30 w pobliżu dworca manewrujący parowóz najechał na przejeżdżającą przez przejazd kolejowy furmankę chłopską, w której znajdowały się 3 osoby. Jeden z jadących Aron Kon poniósł śmierć na miejscu. Wóznicę Hryc Podhorniak zmarł po przewiezieniu go do szpitala. Trzeci z jadących odniósł lekkie rany.

BRODY Dnia 23 bm. Iwan Knyp z Wierzbowczyka zastrzelił się z uciętego karabinu rosyjskiego, w stodole swojej zagrody. Jak stwierdzono powodem samobójstwa była obawa przed służbą wojskową. Knyp miał wczoraj stanąć przed komisją poborową.

BRODY W Hucie Pieniackiej pow. Brody w czasie ćwiczeń znaleziono zakopanych w ziemi 65 granatów wojskowych. Granaty te oddano do dyspozycji władz wojskowych.

Tajemnice kancelarii notariusza Czoppa

Lwów, 25 maja. (s.) Głośna swego czasu sprawa nadużyć w kancelarii notariusza Marcycego Czoppa przy ul. Jagiellońskiej 24 znana wczoraj swe pierwsze echo sądowe przed trybunałem karnym, któremu przewodniczył p. r. Dworzak. Na ławie oskarżonych zasiadł kandy-

dat notarialny dr. Emanuel Bürger rel. moż., zamieszkały we Lwowie lub w Brzuchowicach willa „Ballada. Dr. Bürger oskarżony został o to, że od 1 kwietnia 1930 r. do 30 maja 1932, będąc zatrudniony jako kandydat notarialny w kancelarii dr. Czoppa mając powierzono sobie inkaso weksli oraz zakładanie pretestów wekslowych, a szczególnie ściąganie podatku komunalnego od zaprotestowanych weksli na rzecz gminy m. Lwowa, sporządzał niezgodne z prawdą zestawienia od pobranej na ten cel sumy a do kasy gminnej odprowadził o 26.036 zł. mniej i zatrzymał powyższą sumę na własną potrzebę.

Dnia jednego Miejska Izba Obrachunkowa przeprowadza azkontrum i odnajduje te „niedociągnięcia“ a względnie ściągnięcia. Przy tej sposobności zbadano 97.100 sztuk weksli i należytość podatkową od ich protestu.

Oskarżony był obowiązany co dwa tygodnie odprowadzać należytość do kasy gminnej a ponieważ pracował 26 miesięcy przeto sporządził 52 wykazów które się okazały wszystkie fałszywymi. Wczorajsza rozprawa w której w roli oskarżyciela występował prok. dr. Olberk rzuciła snop światła na stosunki panujące w kancelarii 74-letniego notariusza p. Czoppa.

Człowiek stary, obdarzył całym zaufaniem swą prawą rękę dr. Bürgera, którego uważał za człowieka bogatego i uczciwego. Tymczasem już po pewnym czasie okazały się luki i tak np. jak twierdzi oskarżony inkasent kancelarii sprzątnął mu dnia jednego z pod nosa weksle na 2.000 zł. innym razem p. dr. Pilpel za brać miał dr. Bürgerowi weksle na sumę 2.000 dolarów, oddane do protestu przez jeden z banków, itd.

Wprawdzie w kancelarii notariusza Czoppa pracował siostrzeniec p. Czoppa dr. Zipper i błagał stale o wzmocnienie kontroli, niestety w tym kierunku nie uzyskał najmocniejszego. P. Czopp twierdzi że dr. Zipper miał tę funkcję powierzoną, ale dr. Zipper powiada, że stryj jego mylił się a rola „szpicla“ zgola mu nie odpowiada — chciał więc jakiegoś prawnego pełnomocnictwa nadzoru. Pomiędzy not. Czoppem i siostrzeńcem dr. Zipperem zapanowały zgola nierozumne stosunki a p. Czopp całą winę tych niemilych dla kancelarii spraw składa na odpowiedzialność braku nadzoru ze strony dr. Zippera. Afektacja starszaka Czoppa, rda się oprowadzając przez dr. Bürgera i jego dąsy w kierunku siostrzeńca wyrabiają na sali sądowej sporą wiązanke kłopotliwych momentów.

Na co obracał pieniądze p. Bürger. Uchodził za człowieka majątnego zarabiał w kancelarii p. Czoppa przeciętnie 800 — 1000 zł. — żonaty, ojciec dwojga dzieci. Do sumy miesięcznej „doprowadzał“ sobie tym bezczynnym zakazany dochodem 700 — 800 zł. miesięcznie. Jak twierdzą — grał w karty a w cieniu domysłów kryje się jakaś „nieznana“.

W ciągu wczorajszej rozprawy przestuchano szereg świadków a więc i adw. dr. Zioma i notariusza Czoppa i dr. Alxelrada współpracownika kancelarii dr. Czoppa i dr. Zippera.

Oskarżony nie umie wiele wyjaśnić, zastania się pracodawaniem, omykami, rozstrągnięciem itd. W ciągu rozprawy płaczą się i niejednokrotnie wpada we własne sieci. Rozprawę odroczone. Odroczone ją dlatego, że w ciągu tejże wyszły na jaw nowe szczegóły z którychby wynikało, że obok „omyłek“ p. dr. Bürgera zachodzi podejrzenie co do „omyłek“ popełnionych przez inną jeszcze rękę.

Z tego też powodu trybunał odesłał sprawę do uzupełnienia do sędziego śledczego, celem zbadania tych sprętych, które ruszały tajemnicą kancelarii notariusza Czoppa.

Bronił adw. dr. dr. J. Hellpurn.

REZULTATY SIÓDMEGO DNIA WYŚCIGÓW KONNYCH WE LWOWIE

- I. — Nagr. 700 zł. Dyst. 1.800 m. Wygr. Pandur, Alpara, Sygnal. Tot. zw. 12.
- II. (z plotami) Nagr. 700 zł. Dyst. 2.500 zł. Wygr. Gudek, Jota, Traviata. Tot. zw. 9.
- III. — Nagr. 1.000 zł. Dyst. 2.200 m. Wygr. Halim II, Junona, Buczech. Tot. zw. 8. — fr. 5.50, 6.
- IV. — Nagr. 500 zł. Dyst. 1.800 m. Wygr. Mitra, Fra Diavolo, Emir IV. Tot. zw. 23. — fr. 13. — 9.50.
- V. — Nagr. 500 zł. Dyst. 1.800 m. Wygr. Harcerka, Toffi, Buncza. Tot. zw. 7.50, zwrot stawki 5.05. fr. 6, 8, zwrot stawki 5.05.
- VI. — (z przeszkodami) Nagr. 600 zł. Dyst. 3.600. Wygr. Gazelle, Azara, Anna-Belle. Tot. zw. 7. — fr. 6 — 11.50

Telegramy

GENEWA Opinia szwajcarska uważa że od czasów przyjazdów delegatów sowieckich do Genewy wzrosły się tendencje rewolucyjne, a wstąpienie Rosji sow. do Ligi stworzyłoby z niej centrum propagandy rewolucyjnej.

PARYŻ Została opublikowana t. zw. niebieska księga, zawierająca 21 dokumenty dotyczące rokowań Francji w sprawie redukcji o ograniczenie zbrojeń.

PARYŻ Wczoraj nastąpiło otwarcie kongresu wyższych studentów międzynarodowych, który pod przewodnictwem rektora Sorbony bada zagadnienia bezpieczeństwa państw.

BUKARESZA W związku z zawarciem bezpośredniego porozumienia z wierzytelnami zagranicznymi, rząd rumuński zawiadomił sekretariat gen. Ligi Narodów, że rezygnuje ze współpracy technicznej Ligi Narodów w zakresie finansowym.

MOSKWA Udatny wzlot pociągu powiatu powietrznego, złożonego z samolotu i szybowców znajdzie praktyczne zastosowanie w sowieckiej awiacji cywilnej. Znajduje się już w budowie szereg wielkich szybowców towarowych, mogących unieść półtora ton. Szybkość pociągów powietrznych wyniesie do 180 klm. na godzinę.

PARYŻ. Wczoraj na mistrzostwach Francji Jedrzejowska odniosła pierwsze zwycięstwo, bijąc Włoszkę Luzatti 6:4, 6:3.

RZYM. W meczu piłkarskim o prawo wejścia do finału w mistrzostwach świata Stany Zjednoczone pokonały w Rzymie Meksyk 4:2. W drużynie amerykańskiej grali dwaj piłkarze o nazwiskach polskich Grzeszkiewicz i Pietras.

LONDYN Według wiadomości, uzyskanych przez rząd brytyjski, rząd japoński, nie tylko nie porzucił swej polityki prze-

Posel węgierski przyjeżdża do Lwowa

Lwów, 25 maja.

W sobotę, dnia 26 bm. przybywa do Lwowa poseł nazw. i min. pełnomocny królestwa Węgier w Polsce, J. E. min. Matuszka. Przyjazd posła węgierskiego nastąpi w związku z inauguracyjnym posiedzeniem T-wa Polsko-Węgierskiego we Lwowie.

Inauguracja zapoczątkowana będzie odczytem prof. uniwersytetu bukarzeszteńskiego Adrijana Dvęky'ego pt. „Rzut oka na historyczne stosunki polsko-węgierskie“. Odczyt odbędzie się 26 bm. o godz. 17 w wielkiej sali Izby Przem.-Handlowej.

Na kogo głosujemy w Przemyślu?

W Przemyślu głosujemy na nast. kandydatów Polskiej Listy Narodowej:

OKREG I.

(Śródmieście)

Ks. Dr. Eugeniusz Żukowski
Karolina Rawicka
Karol Sontag

OKREG II.

(Krzemieniec, Dworskiego i td.)

Andrzej Wolanin
Karol Makulski
Tomasz Koperski
Marja Szuperska
Ludwik Pająk

OKREG III.

(Garbarze)

Adam Wysocki
Konrad Czyński
Janina Seldier
Andrzej Serwacki

OKREG IV.

(Prawa strona Zasania).

Mgr. Włodzimierz Bilan
Józef Lisowski
Romuald Olechowski
Piotr Michnowski

Głosujemy, mimo że lista unieważniona!

OKREG V.

(Środek Zasania).

Dr. Kazimierz Zygmunt
Franciszek Stutzman
Piotr Fecowicz
Kazimierz Holubczko
Rozalja Lewkowiczowa

OKREG VI.

(Lewa strona Zasania).

Dr. Adam Kropiński
Eugeniusz Wojnarowski
Marja Waygartowa
Władysław Dromirecki
Józef Terech

SZCZOTECZKI, Pasty, Proszki do zębów bajecznie tanio poleca O. T. Wineklera Syn, L W Ó W Rynok 28

Urywki z dnia

KONDZIOLKA

Skończył się nareszcie w Wadowicach proces sądowy o oszustwa podatkowe, dokonane przez Rudolfa Kondziolkę, urzędnika wydziału egzekucyjnego w żywieckim urzędzie skarbowym.

Tego głównego bohatera smutnego procesu charakteryzuje „Robotnik” następująco:

„Kondziolka stał się ozemś w rodzaju „dzierżawcy” a zarazem dyktatora podatkowego i zadania swę spełniał tak gorliwie, że nie tylko wpłacał do skarbu więcej, niż się należało, ale też sam wraz z towarzyszami „zarabiał” więcej, niż się zapewne spodziewał: dziesiątki tysięcy złotych zapychały kieszenie pomysłowych oszustów. Urząd Skarbowy był więc zadowolony, „dzierżawcy” skarbu jeszcze bardziej. Jedynie ludność powiatu, jednego z najuboższych w Polsce, była ofiarą bezczelnego wyzyskiwania i sarkala na swój psi los. Kondziolka nie popełniał więc defraudacji, jak tytu tuzinowych oszustów ery „sanacyjnej”, lecz przeciwnie dbał „więcej” o skarb, niż należało a że lupił mieszkańców jak ostatni bandyta, no — to cierpieli tylko oni.

Kondziolka jest dziwnym z najbardziej typowych okazów epoki, w której żyjemy i przejdzie do historii jako nazwa pospolita: ta Kondziolka stała się znamieniem ery „sanacyjnej”.

Dlaczego? „Robotnik” tak uzasadnia swoje twierdzenie:

„Bo zważmy: Kondziolka działał z ramienia urzędu skarbowego, który mu „wydzierżawił” pobór podatków. Jakim prawem to uczyniono?

Kondziolka uprawiał swój proceder w ciągu długich ośmiu lat, w porozumieniu z wójtami którym opłacał haracz i mimo licznych skarg ludności na nadużycia Kondziolki. Czy Kondziolka ponosi tu wyłączną odpowiedzialność? Czy odpowiedzialność moralna nie spada na innych, których jednak nie pociągnięto do odpowiedzialności i którzy z całej afery wychodzą cało? Wygląda to tak, że gdyby Kondziolka nie przywłaszczył sobie części podatków, lecz wszystko oddawał Skarbowi, toby uchodził za najwzrowszego „państwowca”, zwłaszcza że ściągali jeszcze od podatków po 50 groszy na pomnik dla marszałka Piłsudskiego.

Nasza praktyka podatkowa, nasza sprawną administracyjną, siła” naszej władzy — przedstawiają się tu w świetle tak jaskrawem, że od siebie nic dodać nie potrzebujemy. Wystarczy tylko zestawić to, co robił bezkarne Kondziolka w Żywieckiem z tem co się dzieje np. na Śląsku, gdzie magnaci przemysłowi zalegają z milionami podatków, by obraz „podatkowy” był wykończony.”

A teraz dalszy fragment systemu również wiele mówiący:

„Jeden z podsądnych urzędników tłumaczył się na rozprawie sądowej, że współdziałał z Kondziolką, ponieważ nie mógł żyć z marną pensji urzędniczej. Ten skazany już dziś urzędnik żywiecki napewno nie jest odosobniony w Polsce. Teoria „ściskania pasa”, propagowana przez dygnitarzy „sanacyjnych” — ale w ujęciu bardzo a bardzo jednostronnem — sprowadza wielu „na kondziolkę”.

OSZCZĘDNOŚCI

W związku z rozpoczęciem prac nad budżetem państwa na r. 1935/6 sanacyjno-konserwatywny „Czas” oblicza, że prócz 270 milionów przewidzianych oszczędności wylania się potrzeba jeszcze dalszych 130 milionów, które — jego zdaniem — można uzyskać tak:

„Na pierwszy alarm wysuwa się oczywiście wstrzymanie wszelkich inwestycji następnie likwidacja tych agend, które dla normalnego spełniania przez państwo jego zadań nie są konieczne, wreszcie — co jest operacją więcej skomplikowaną — usprawnienie agend pozostałych.

Rząd posiada obecnie rezerwy we wpływach z pożyczki narodowej. Według preliminarza budżetowego i winno pozostać z tej pożyczki na rok bieżący 175 milj. złotych. Deficyt roku ubie-

Kronika stanisławowska

Strzały w cukrowni. Ub. piątku, rozegrała się w cukrowni Krozickiego przy ul. Sapieżyńskiej, krwawa tragedia mająca podłoże erotyczne. Oto w godz. popołudniowych, zbrani w cukrowni goście, usłyszeli 5 kolejno po sobie następujących strzałów rewolwerowych, oraz krzyk ko-

biety, dobywający się z pracowni cukierniczej. Jak się okazało, niejaki Żerebecki, zatrudniony u Krowickiego w charakterze cukiernika, strzelił 3-krotnie do pracownicy cukiernianej Zahajkiewiczowej, meżatki, w której się kochał bez wzajemności, następnie dwukrotnie strzelił do sie-

Starosta stanisławowski kandydatem na prezydenta miasta

STANISŁAWOW. 25. 5. (tel. wł.). Jak się dowiadujemy, starosta stanisławowski, p. Pajęczkowski, zamierza podobno kandydować na stanowisko prezydenta miasta. Pogłoska ta jest szeroko komentowaną i wzbudziła zrozumiałe zainteresowanie w naszym mieście. Jak już donosiliśmy, termin wyborów

do Zarządu miasta Stanisławowa, został wyznaczony przez Wojewodę stanisławowskiego p. Jagodzińskiego na dzień 26 maja. Najbliższa więc sobota przyniesie nam wreszcie rozwiązanie tej od kilku miesięcy piękającej zagadki — kto zostanie prezydentem?

Kronika leżajska

Wizytacja kanoniczna. W dniach od 4 do 17 maja br. dokonał J. E. Ks. Dr. Wojciech Tomaka biskup - sufragan przemyski kanonicznej wizytacji dekanatu leżajskiego w następującym porządku: Grodzisko Dolne, Rudy Łańcuckie, Białostrzegi, Żołynia, Brzoza Królewska, Sarzyna, Tarnawiec, Giedlarowa — Leżajsk. W czasie tym wykonsekrował Ks. Biskup nowe kościoły w Giedlarowej i Brzozie Królewskiej tudzież poświęcił kamień węgielny pod nowy kościół w Białostrzegach. Do Sakramentu bierzmowania przystąpiło ogółem 8600 osób — przeważnie młodzieży i dzieci szkolnych. 17 bm. już wyjechał Ks. Arcybiskup z Leżajska do Woli zarzyckiej na nocleg, stamtąd 18. do hr. Ordynata Potockiego w Łańcucie, skąd po zwiedzeniu Zamku do Księcia Lubomirskiego w Przeworsku a następnie do Przemysła.

Przyjazd J. E. Ks. Biskupa Tomaki w te strony wywołał niezwykle poruszenie i ożywienie wśród całej ludności. Pojedyncze wsie, parafie jakoteż i miasteczka na tym terenie położone samorzutnie obmyśliwały sposoby objawienia dostojnemu Wizytatorowi swej najgłębszej czci i hołdu. Wreszcie stawiano bramy triumfalne, niektóre wprost wspaniałe, jak np. w Grodzisku i Giedlarowej. Bramy stawiano nie tylko w

siedzibach parafii, ale nawet w tych wsiach, przez które Ks. Biskup przejeżdżał. Ludność z dziatwą szkolną i nauczycielstwem gromadziła się tłumnie koło bram, by tam dostojnego Gościa powitać i prosić o arcybiskupie błogosławieństwo. Tak było w Żolyni Dolnej, w Jelnej, Łukowej, Staremmieście i Hucisku. Chłopi powyciągali ze skrzyń stare, przepiękne sukmany i płótnianki, wsiadali na koń i w barwnych banderlach wyjeżdżali na spotkanie Dostojnika. Przy wystawionych bramach przedstawiciele gmin witali Ks. Biskupa po staropolsku chlebem i solą.

Ludność tej okolicy przeżyła naprawdę kilkanaście wzniosłych dni, podniosła się duchowo, zapomniała choć na krótko o swoich różnego rodzaju bólach i niedzach czasów obecnych. Parafianie i władze dołożyły wszelkich starań, aby zaznaczyć swoje wielkie przywiązanie do kościoła. To też było co tylko być mogło: banderja, bramy, powitania, akademje urządzone po szkołach i gdzie indziej, powitania w ochronkach itd. A nad tem wszystkim unosił się dźwięk radośnie bijących dzwonów podających z parafii do parafii wiadomość, że zjechał Dostojnik Kościoła.

Wizytacja dekanatu leżajskiego jest pierwszą w życiu wizytacją Ks. Biskupa Tomaki.

TOREBKI DAMSKIE najtaniej w fabryce Leopolda Rosenzweiga

1082 WALIZY NECESSERY, i t. d. LWÓW, Sykstuska 5 tel. 29-20

głębo pochłoniął prawdopodobnie większą część pożyczki, niż to obliczano, układając preliminarz. Prawdopodobnie rezerwa ta wyniosła na początku bieżącego okresu budżetowego niespełna 190 milj. zł. Poza tem istnieje możliwość przejścia na wypłatę poborów pracowników państwowych z dotu, co stworzyć może dalszą rezerwę w kwocie około 125 milj. zł. (piące urzędników państwowych, funkcjonariuszów przedsiębiorstw i monopoli oraz renty i emerytury wynoszą rocznie około 1500 milj. zł.) Wreszcie liczyć można czy to na pożyczkę zagraniczną, czy też na sprzedaż papierów wartościowych, znajdujących się w posiadaniu państwa również zagranicą, czy wreszcie na sprzedaż akcji Banku Polskiego zakupionych z pożyczki stabilizacyjnej”

Te rady „Czasu” nie trafiają zupełnie do przekonania „Kurjerowi Warszawskiemu”, który je tak zaopatruje uwagą:

Wobec dokonanych już kompresji budżetowych trudno dziś marzyć o dodatnich rezultatach, drogą mechanicznych amputacji cyfrów, których świeżem jeszcze przykładem był obniżenie plac pracowników państwowych”.

Jest zato w budżecie sporo napozór skromnych pozycji, których racjonalna redukcja mogłaby przynieść efekt wcale poważny. Pozycje te wlicza „Bunt Młodych” w artykule p. t. „Roboty publicz-

ne w preliminarzu min. komunikacji na r. 1934/35”:

„Rubryka ta wykazuje w dziale zwyczajnym sumę 11 milionów, 385 tys. zł., z czego na administrację idzie 7 milj. 264 tys., a na roboty rzędnia, czyli 4 milj. 181 tys. zł. (zaokrąglając do tysiąca zł.) Próżno tu wydatki się nam skandaliczne. Administracja robotami w min. komunikacji kosztuje tyle, co dobre trzy centrale ministerjalne. Oto parę budżetów takich centrali:

Min. spraw zagr. 3 milj. 800 tys.; min. spraw wewn. 1 milj. 800 tys.; min. komunikacji 3 milj. 700 tys.; min. sprawiedliwości 2 milj. 500 tys.; min. wyzn. i oświaty 1 milj. 700 tys.; min. opieki społ. 1 milj. 700 tys.; min. poczty i tel. 1 milj. 200 tys.; min. skarbu 4 milj. 500 tys. (zaokrąglone do tys.).

Sama zaś administracja robot, jak pisaliśmy, wynosi 7 milj. 200 tys. Dajmy, że pozycja ta nie dotyczy ogromnego budżetu „Funduszu pracy” (który jest administrowany osobno). Same koszty podróży tej administracji wynoszą 638 tys.!

Wobec tej pozycji śmiesznie mało wyglądają roboty fakcyjne. Regulacja Dniestru i Prutu 60 tys. San i Bug (razem) 50 tys. Rzeki górskie też nie hogatsze, dostają razem pół miliona. A przecież wylawy wskutek braku regulacji, rujnują co rok tysiące gospodarstw nadbrzeżnych”.

Sapientii sat!

bie. Natychmiast zaalarmowano Pogotowie Ratunkowe, poczem odwieziono obój je karetką pogotowia do Szpitala powaz.

Jubileusz Teatralny (z okazji 250 przedstawienia w Teatrze im. Moniuszki). Dnia 19 maja br. wystawił teatr zawodowy im. Moniuszki pod dyr. Zuzanny Łozińskiej, farsę w 3 aktach z francuskiego, pt. „Florete et Patapon”. W dniu tym obchodzili nasz teatr swe święto, bowiem sobotni spektakl był 250 przedstawieniem w obecnie kończącym się sezonie teatralnym. Jubileusz ten, to nie tylko święto teatralne, ale święto całego kulturalnego Stanisławowa, który jako jedna z najbardziej wysuniętych placówek polskich na kresach wschodnich, przez dłuższy czas pozbawiona była porządnego, zawodowego teatru. Istniał wprawdzie zespół amatorski, ale ten, ze zrozumiałych względów, zasilony nawet siłami zawodowcami, nie mógł sprostać zadaniom, jakie ciążyła na teatrze. To też otwarcie teatru zawodowego w Stanisławowie, położyło kres tej przez długie lata nieuleczalnej boleści. Teatr zawodowy pod dyktando Zuzanny Łozińskiej, rozpoczął obecny sezon teatralny 1 października 1933 r. Od tego czasu do dnia dzisiejszego, tj. w niespełna 8 miesięcy, wystawiono 40 sztuk, a więc 40 premier, w ogólnej liczbie spektakli 250. Jeżeli chodzi o dobór sztuk to cyfrowo, na 17 autorów polskich, wypada 15 autorów obcych, z czego zaś na rodzaj sztuk, wystawiono 4 dramaty, 1 tragedję, 1 misterjum, 1 operetkę, 17 komedji, 3 farsy i 3 bajki. Przeważał repertuar komedjowy, co zresztą idzie po linii gustów stanisławowskiej publiczności. Tych kilka przytoczonych cyfr, mówi bardzo wiele. „Widzimy, że dyr. teatru pojęła swą pracę w sposób poważny i wykonała ją nadzwyczaj skrupulatnie i dobrze. W przeciągu 8 miesięcy 250 spektakli, niewliczając w to wyjazdów na prowincję, to obfity plon, jakim poszczycić się może teatr zawod. im. Moniuszki. Jeżeli zaś chodzi o dobór, to ten, poza małymi niedociągnięciami (Piorun, Stawiski) stał na bardzo wysokim poziomie, z czego niektóre sztuki jak Lilla Weneda, Pan Tadeusz, Artysta, Południca, Burmistrz Stylmondu Tajemnica Mszy św. Krówe koło itd. wystawione były tak pod względem scenicznym jak i dekoracyjnym bardzo starannie i z wielkim nakładem kosztów i pracy. Reasumując, pobieżnie przedstawiając działalność teatru zawod. im. Moniuszki, stwierdzić musimy, że teatr przysłużył się tak naszemu miastu, — świadcząc za nasze gorące i ofiarne o kulturalnym rozwoju miasta, jak i samemu społeczeństwu, dając mu godziwą i pożyteczną rozrywkę. Stał się on ogniskiem kultury polskiej, a jego dyrektorka p. Zuzanna Łozińska, wraz z całym zespołem zasłużyła sobie na dożgonną wdzięczność Stanisławowa.

Jeżeli w dodatku uwzględnimy, w jak trudnych warunkach teatr nasz pracuje nie pobierając żadnej subwencji stałej i t. p., to podziw i szacunek, muszą tylko wzbudzić dla siebie, Ci ludzie silnej woli. Dlatego też, ze wszystkich sił starać się musimy, by tak ważna placówka kulturalna nie upadła. Nie wolno nam zaprzepaścić i doprowadzić do zwinienia teatru w Stanisławowie, tu z pomocą przyjąć musi całe społeczeństwo, władze samorządowe oraz instytucje. O śmiemiesięczną pracę teatru zawod. pod dyr. Z. Łozińskiej, zdała bardzo dobrze egzamin swej wartości. To też apel ten nie powinien przejść bez echa. Stoimy wobec ważnego problemu, utrzymania i dalszego rozwoju teatru zawodowego, — problemu, który może być łatwo i pomyślnie rozwiązany, jeżeli władza samorządowa, okaże chęć pomocy materialnej dla teatru. Stała miesięczna subwencja kilkunastuzłotowa, w znacznej mierze przyczyni się do utrzymania tej placówki, społeczeństwo stanisławowskie, w zrozumieniu potrzeb

kulturalnych naszego miasta, również będzie mogło przyczynić się do rozwoju teatru, częstem i licznem odwiedzaniem tegoż. Nie wątpimy, że słowa nasze, znajdując odzwiek w całym społeczeństwie naszego miasta, i że całe społeczeństwo poprze nas gorąco w tej tak ważnej sprawie utrzymania zawodowego teatru w Stanisławowie. Ze swej zaś strony, życzymy gorąco i najszybciej teatrowi zawod. im. Moniuszki, jego dzielnej dyrektorce p. Zuzannie Łozińskiej, oraz całemu zespołowi, jak największego powodzenia w ich przyszłych poczynaniach i pracy, oraz wyrażamy podziw i podziękę, za ten dotychczasowy trud.

(t. k.)

Wsi spokojna, wsi... kresowa!

Szczegóły zajść w Hnilicach pod Zbarazem

Lwów, 26 maja.

(t.) O zajściach w czasie wizytacji kanonicznej ks. biskupa grecko-katol. Buczki w Hnilicach pod Zbarazem, o których donieśliśmy już wczoraj, otrzymujemy następujące dalsze informacje: Wizytacja kanoniczna ks. biskupa Buczki trwa na terenie Województwa tarnopolskiego od 18 bm. W dniu 23 bm. banderka asystująca ks. biskupowi ze wsi do wsi obrzuciła w Hnilicach kamieniami dowódcę szwadronu Korpusu Ochrony Pogranicza rotmistrza p. Kułagowskiego. Nadbiegły szwadron rozpedził w obronie oficera i swego dowódcy banderę. Po rozpedzeniu banderki biskup Buczko odjechał bez asysty banderki tembardziej, że ludność miejscowa widząc zuchwałe wystąpienie banderki wobec oficera pełniącego służbę na granicy, sama zażądała rozwiązania banderki, co istotnie szybko nastąpiło.

Dodać należy, że niektórzy księża grecko-katolicki stworzyli dość znaczne podniecenie w związku z przyjazdem biskupa Buczki, gdyż zaczęli mobilizować asystę w formie banderki, ścigając młodzież ukraińską z odleglejszych miejscowości, co oczywiście musiało wywołać zamieszanie. Jeden z księży grecko-katolickich odmówił nawet wobec władz odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i spokój, zastosowania się do ograniczenia ilości banderki.

Jak stwierdzają świadkowie przykrego zajścia, ks. biskup Buczko nie znalazł słów potępienia dla członków banderki,

obrzucających oficera kamieniami, natomiast rozwiązanej banderki udzielił błogosławieństwa.

Ks. biskup Buczko udał się następnie do Nowego Sioła, gdzie w cerkwi po krótkiej modlitwie wygłosił na dziedzińcu cerkwi przemówienie o charakterze politycznym. Bardzo ciekawy szczegół podają świadkowie dalszego zajścia w Nowym Siole. Na powitanie grecko-kat. biskupa przygotowała się również ludność polska miasteczka. Wyruszyła nawet procesja rzymsko-katolicka pod kierunkiem księży polskich, zebrała się przedstawiciele władz miejscowych z kierownikiem Sądu grodzkiego p. Andrzejewskim. Ludność polska przybyła, aby tradycyjnym zwyczajem powitać wizytującego biskupa. Wśród obecnych znajdował się ziemianin p. Małachowski. W chwili, gdy dowiedział się o szczegółach zajścia w Hnilicach, p. Małachow-

ski zapytał grupę ukraińców, dlaczego rzucali kamieniami na polskich ułanów. W odpowiedzi na to syn księdza gr. kat. Małucha uderzył p. Małachowskiego w głowę. Również jeden z Polaków, który stanął w obronie p. Małachowskiego został pobity przez mołojców ukraińskich. Ks. biskup Buczko po tym incydencie udzielił w dalszym ciągu błogosławieństwa ludowi i znów wygłosił kazanie o charakterze politycznym. Władze bezpieczeństwa i żandarmerja



wojskowa przeprowadzają dochodzenia celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.



Koncert muzyki, której słuchał król Władysław Jagiełło

Program interesującej audycji radiowej

Kraków, 26 maja.

Ku uczczeniu 500-nej rocznicy śmierci wielkiego króla polskiego, Władysława Jagiełły, rozgłośnia krakowska organizuje w śróde, dnia 30 bm. 2 audycje w hołdzie zwycięzcy z pod Grunwaldu.

O godz. 17.50 prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego dr. Jan Dąbrowski wygłosi prelekcję, w której odmaluje sylwetkę króla na tle dziejowym; o godz. 18.10 nadana będzie specjalna audycja muzyczna, nader ciekawa ze względu na swe ujęcie i charakter, bowiem program zawiera „Muzykę, której słuchał Władysław Jagiełło”. Audycja ta obejmuje okres od 1424 r. do 1430 r., a więc ostatnie lata króla. Koncert opracował na podstawie autentycznych dokumentów (z Biblioteki hr. Kraisńskich znakomity muzykolog prof. U. J. dr. Zdzisław Jachimecki).

Badania historyków (Piechociński) i muzykologów wykazały, że na dworze króla Jagiełły w Krakowie była uprawiana muzyka, że byli używani trębacz, fletniści, tympaliści, cyтарыści-gęslarze, i że istniały organy. Najstarszym znanym nam z nazwiska kompozytorem polskim był Mikołaj z Radomia, muzyk teoretycznie wykształcony i wprawny,

którego utwory, jak zbadał prof. Jachimecki, odpowiadają współczesnemu stylowi sztuki francusko-włoskiej. Czynnymi byli w Krakowie i inni kompozytorowie.

W koncercie w dniu 30 bm. o godz. 18.10 obejmującym utwory z lat 1424 do 1430 r., wykonane zostaną: 1. Hymn na cześć Krakowa „Cracovia civitas” (autor nieznany) na jeden głos z tow. instrumentów. 2. Mikołaj z Radomia: kompozycja na 3 głosy instrumentalne. 3. Pieśń łacińska do św. Stanisława na chór chłopięcy z tow. instrumentów. 4. Marszowa pieśń studentów krakowskiej Wszechnicy na uroczystość wyboru Króla Zaków na 1 głos (chór męski, chór chłopięcy z tow. instrumentów), 5. Mikołaj z Radomia: Gloria — na 3 głosy a capella w wyk. Chóru Cecyljańskiego i zespołu instrumentalnego orkiestry urzędników Ubezpieczalni Społecznej w Krakowie.

Zaparcie. Długoletnie doświadczenia w szpitalach wykazują że naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa znakomicie reguluje działalność jelit. 15518

Zjazd aplikantów zawodów prawniczych w Krakowie

Kraków, 26 maja.

W dniach 26 i 27 bm. obradować będzie w Krakowie Ogólnopolski XI Zjazd Zrzeszeń Aplikantów Zawodów Prawni-

Rozruchy strajkujących

TOLEDO (stan Ohio), 25. 5. (PAT). Wybuchły tu rozruchy, w których brało udział 5.000 strajkujących robotników. W czasie rozpraszania doszło do starcia z policją, w wyniku którego 3 osoby zostały zabite, a 4 ciężko ranne. Po jednominutowej walce władze opanowały sytuację w mieście.

NAJLEPSZY WYRÓB POLSKI
WYŁĄCZNY SKŁAD
A LA VILLE DE PARIS
GABRYEL STARK
LWÓW, PL. MARJACKI 11.

Przemysł w Łodzi podwodnej

O niesłychanej pomysłowości przemysłowców świadczy wypadek, jaki zdarzył się przed paru dniami w Moerbrugge, w Belgii.

Pewien urzędnik przechodząc w pobliżu kanału zauważył jakiś dziwny przedmiot płynący po wodzie. Podeszedł bliżej przekonany, że jest to mała łódź podwodna, w której znajdował się jakiś człowiek, wzywający pomocy.

Wydobycie go z wody — i okazało się, że był to przemysłowiec, posługujący się tym oryginalnym środkiem lokomocji. Łódź podwodna, mająca kształt cygara, posiadała załadowane 80 ctm. średnicy i mogła pomieścić tylko jednego pasażera. Oczywiście łódź skonfiskowano — wraz z cennym ładunkiem towarów przemysłowych. (r.)

czych, reprezentujących 11 zrzeszeń z całej Polski. W pierwszym dniu Zjazdu tj. dziś o godz. 9 rano celebrowano Mszę św. w kościele św. Anny ks. biskup prof. dr. Michał Godlewski, poczem o godz. 11 nastąpi otwarcie Zjazdu (pl. WW. Świętych 3). Popołudniu zaś oraz w dniu jutrzejszym toczyć się będą obrady w komisjach: ogólnej statutowej, aplikacji sądowej i aplikacji adwokackiej (Grodzka 52).



Ks. P. Jedynak (1) i państwo Borkowio (2 i 3) realizują ćwiartki szczęśliwego losu Nr. 160.743, na który padła wygrana 100.000 zł.: (4) naczelnik urzędu pocztowego, który sprzedał los.

Ci, co podziela się stoma tysiącami

Ziemia kielecka cieszy się stanowczo względami Fortuny. Po pięćdziesięciu tysiącach, jakie padły w Miechowie, przyszła kolej na małą miejscowość w pow. opoczyńskim — Żarnów, która — dzięki Loterii Państwowej — uzyskała całe 100 tysięcy złotych, o czym już pisaliśmy przed kilku dniami.

Nabywcą jednej z ćwiartek szczęśliwego losu Nr. 160.743 jest tamtejszy nauczyciel, p. Borek, drugą zaś — wikariusz miejscowej parafii — ks. Piotr Jedynak.

Wybrańcy losu z Żarnowa zjawili się razem po odbiór wygranej, przyczem p. Borkowio towarzyszyła małżonka. Przy wypłacie też mieliśmy sposobność odbycia małego wywiadu. Na zapytanie, jakie mają projekty na przyszłość pani Borkowa, jako rodowita żarnowianka, odpowiedziała:

— Stworzymy sobie za wygrane pieniądze własną siedzibę w Żarnowie. Pociąg już zrobiliśmy, ale borykaliśmy się z brakiem funduszy. Teraz nasze kłono-

ty już minęły i z ufnością spoglądamy w przyszłość.

Ksiądz Jedynak nosił się stale z zamiarem pogłębienia swych studiów teologicznych.

— Niestety — mówił nam — stan moich finansów nie pozwalał mi na to. Teraz wszelkie trudności zniknęły i dzięki Loterii Państwowej będę mógł oddać się całkowicie umiłowanej pracy.

Należy wyrazić uznanie ks. Jedynakowi i pp. Borkowom za to, że zerwali z rozpowszechnionym nieszczęściem przesądem ukrywania swego szczęścia w grze na loterii. Na zadawane pytania udzielają chętnie odpowiedzi i z uśmiechem pozwalają się fotografować. Jest to dowód, że inteligencja żarnowiecka idzie z postępem czasu i nie ma nic wspólnego z zaciekawieniem prowincjonalnym.

Nadmienić należy, że los nabyty został w miejscowym urzędzie pocztowym, który rozporządzał tylko siedmioma losami. (r.)

Z CHWILI

Pretensje katów

W ostatnich czasach dwaj kaci polscy, a mianowicie dymisjonowany kat Maciejowski oraz obecnie „urzędujący” kat Braun wystąpili do władz państwowych z osobliwymi pretensjami.

Pierwszy domaga się odszkodowania w kwocie dwudziestu pięciu tysięcy złotych za utratę zdrowia przy pełnieniu swej funkcji, spowodowaną kopnięciem go w dolną część brzucha przez jednego ze skazańców. Drugi natomiast, wobec zawieszenia działalności sądów dorocznych, a w związku z tem i z mniejszą ilością wyroków śmierci, co pociąga za sobą niewypłacanie dodatku funkcyjnego w wysokości 100 zł. od każdej głowy, domaga się, by zaseregowano go do wyższej, tj. X kategorii stopnia służbowego.

Biedni, kaci polscy! Okazuje się, że kryzys wszystkim dający się we znaki i ich nie oszczędził...

Prawdopodobnie prośba kata Brauna zostanie uwzględniona. Bo przecież prośba ta jest dość skromna. Mogł żądać znacznie więcej...

rycki

Prenumeratę „Kurjera“

zamawiać można każdego dnia miesiąca.

Odbudowa Chin

(Od własnego korespondenta „Kurjera“)

Genewa, w maju.

Sekretarjat generalny Ligi Narodów rozesłał obecnie wszystkim rządów obszernie sprawozdanie opracowane przez dyrektora wydziału higieny Ligi Narodów dr. Rajchmana w sprawie sytuacji w Chinach. Dr. Rajchman z polecenia Ligi udał się pod koniec r. 1931 do Chin gdzie przeprowadził szczegółowe badania nad stosunkami we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego.

Obszerne sprawozdanie dr. Rajchmana zawiera szereg wniosków w sprawie poparcia rządu nankińskiego w jego olbrzymim dziele odbudowy i modernizacji Chin. Poparcie to winno oprzeć się na wysłaniu do Chin większej grupy rzeczoznawców europejskich, których współpraca przyspieszyłaby wydatnie realizację poczynań rządu chińskiego. Dr. Rajchman omawia szczególnie obszernie problemy rolnictwa jako podstawę programu inwestycyjnego rządu.

Zagadnieniom uprawy bawełny i hodowli jedwabiu poświęcone są dwa odrębne rozdziały sprawozdania. Delegat podkreśla, że szczególnie w ostatnim roku rząd chiński poświęcił wiele czasu sprawie racjonalizacji w tych 2 dziedzinach. Jedenaście prowincji chińskich produkuje surową bawełnę, która już nie wystarcza dla potrzeb przemysłu. Import tego surowca do Chin wynosi ćwierć miliarda dolarów rocznie, co stanowi około 25% deficytu w bilansie handlowym państwa. W celu zwiększenia uprawy bawełny i polepszenia jakości surowca rząd organizuje

specjalne spółdzielnie rolników, oparte na wzorach kooperatywy farmerów amerykańskich. Spółdzielnie sprowadzają wybitnych fachowców, którzy zajmują się badaniem jakości zbiorów i standaryzacją produkcji.

W dziedzinie produkcji jedwabiu zaobserwować się dają odmienne zjawiska. Tutaj podkreśla dr. Rajchman poważny spadek eksportu. Spadek ten w latach 1928—1930 wyraża się cyfrą 67%, podczas gdy handel światowy surowym jedwabem skurczył się w tym okresie tylko o 5%. Trudno więc przypuścić, aby przyczyną spadku wywozu chińskiego był kryzys światowy. Istotnym powodem jest tu raczej pogorszenie jakości poszczególnych gatunków eksportowanego surowca. W celu opanowania tego niepomysłnego zjawiska rząd chiński z dniem 1 stycznia r. b. poddał kontroli produkcję surowca jedwabnego oraz tkanin wszystkich wyrobów gotowych tego przemysłu. W ten sposób rząd zamierza przyspieszyć standaryzację i poprawę jakości eksportowanego surowca. — Niezależnie od tego przedalnie jedwabiu prowincji Szechuan pod wpływem trudności finansowych utworzyły wraz z miejscowymi bankami specjalną spółdzielnię pod na-

zwa China Silk Corporation. Sprawozdanie podkreśla, że byłoby pożądane oddanie do dyspozycji rządu chińskiego pod kierownictwem urzędników Ligi Narodów wszystkich technicznych i gospodarczych archiwów Ligi Międzynarodowego Biura Pracy i Banku Wyplat Międzynarodowych.

Dr. Rajchman rozwija wreszcie w szczegółach obszerny plan, jaki nakre-

ślił sobie rząd nankiński w kierunku modernizacji Chin przy pomocy Ligi Narodów.

Realizacja tych projektów, o ile chodzi o współdziałanie Ligi Narodów, napotka niewątpliwie na poważne trudności, gdyż już samo ogłoszenie sprawozdania dr. Rajchmana spowodowało ze strony japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych złożenie oświadczenia w sprawie t. zw. doktryny Monroego. Oświadczenie to złożone dnia 17 kwietnia r. b. podkreśla, iż współdziałanie Ligi Narodów w dziedzinie modernizacji Chin uważane byłoby przez Japonię za atak na jej wpływy na kontynencie azjatyckim.

Kam.

Jeszcze jeden skarb Inkasów

Młody badacz angielski, inżynier H. Snowball, zwrócił się do rządu francuskiego z prośbą o zezwolenie mu na prowadzenie poszukiwań za skarbem Inkasów, ukrytym rzekomo na małej wyspce Nakutavake, leżącej w odległości 500 km. od Tahiti.

Na wyspie tej mają się rzekomo znajdować bezcenne drogie kamienie i sztabki czystego złota, wagi ogólnej 14 ton. Skarby te zrabowali w swoim czasie Hiszpani, po drodze jednak okręt, na którym one się znajdowały, wpadł w ręce korsarzy, którzy całą zdobycz zakopali właśnie na tej wyspie.

Pierwsze próbnе poszukiwania inż.

Snowballa dały wynik nadspodziewanie korzystny, wobec czego postanowił on sprowadzić z Anglii specjalne maszyny, mające mu ułatwić dalsze poszukiwania.

Inż. Snowball uzyskał już pozwolenie od rządu francuskiego, do którego wyspa ta należy, na dalsze poszukiwania, z zastrzeżeniem, że połowa znalezionych skarbów przypadnie Francji. (r.)

Adwokaci krakowscy nie chcą bronić morderców

Kraków, 26 maja.

Dochodzenia policyjne przeciw mordercom śp. Anny Garnarczówny są już na ukończeniu, a obecnie rozpoczęły się dochodzenia śledcze i prokuratorskie. — Prokurator dr. Boryczko wygotować ma już w najbliższym tygodniu akt oskarżenia.

Doniec Jan, Władysław Bobrzecki i Kazimierz Schenkirzyk, jako bezpośredni sprawcy morderstwa i rabunku, odpowiadać będą przed sądem przysięgłych. Rozprawa przeciw nim rozpocznie się prawdopodobnie już 8 czerwca r. b.

Stanisław Bobrzecki, Wanat i Fařara za współudział w zbrodni jakoteż faktorstwo, następnie za zacieranie śladów, udzielanie pomocy mordercom staną przed Trybunałem zwykłym. Wszystkich oskarżonych bronić będą adwokaci z urzędu, gdyż żaden z obrońców krakowskich nie chce podjąć się obrony.

Zmiany na stanowiskach wiceministrów

WARSZAWA, 25. 5. (Tel. wł. G.) W ciągu najbliższych dni nastąpią zmiany na stanowiskach podsekretarzy stanu w prezydium Rady Ministrów i Ministerstwie Skarbu. Dyrektor Banku Akceptacyjnego Stanisławski będzie mianowany podsekretarzem stanu w Ministerstwie Skarbu, gdzie obejmie dział, który podlegał Wacławowi Jędrzejewiczowi, obecnemu ministrowi oświaty — a mianowicie budżet i podatki. Podsekretarz stanu w prezydium Rady Ministrów Lechnicki będzie mianowany wiceministrem Skarbu po obecnym premierze Kozłowskim i obejmie dział cel i kontroli ubezpieczeń. W prezydium Rady Ministrów pozostanie jeden tylko podsekretarjat stanu, zajmowany przez p. Śledleckiego.

Dyrektorem Biura Ekonomicznego przy Prezydium Rady Ministrów będzie mianowany dr. Jerzy Nowak z Minister-

stwa Skarbu. Prawdopodobnie stanowisko dyrektora Banku Akceptacyjnego po p. Stanisławskim obejmie jeden z podsekretarzy stanu.

Takich projektów nie rozważano...

WARSZAWA, 25. 5. (tel. wł. G.) Część prasy warszawskiej i prowincjonalnej podała wiadomość, jakoby władze administracyjne nosiły się z projektem ograniczenia czasu trwania wieców politycznych do godz. 6 wieczorem.

Ze strony miarodajnej zapewniają, że dotychczas projektów takich nie rozważano.

Utytułowany komunista żydowski przed sądem

Kraków, 26 maja.

W dalszym ciągu toczącego się przed Trybunałem przysięgłych procesu o działalność komunistyczną przeciw dr. Puffelesowi, zadawał osk. pytania prokurator dr. Szypuła. Między innymi zapytał oskarżonego, czy wiedział, że pismo „Internationale presse corespondenz” jest pismem komunistycznym, oraz, że nie ma w Polsce debitu pocztowego. Oskarżony wyjaśnił, że z pismem zetknął się jeszcze za czasów uniwersyteckich, że wiedział o jego kierunku komunistycznym i o odebraniu debitu, nie może jednak początkowo podać, gdzie było wydawane. Później przypomniał sobie, że pismo to było wydawane w Niemczech.

W ciągu dalszych pytań pod adresem oskarżonego prokurator wykazuje nieścisłości w zeznaniach osk. przed sądem jednostkowym, a sądem obecnym, w odniesieniu do tajemniczego „Jurka”, który mu dostarczył „bibuły komunistycznej”, a którego nazwiska nie chce wyjawiać.

W końcu oskarżony wyjaśnił, gdzie i poci zakupił broszurę Trockiego p. t.: „Niemcy na przełomie”.

W ciągu czwartku zeznawali w procesie prof. U. J. dr. Estreicher i prof. dr. Kumaniecki, którzy wyrażali się o oskarżonym dodatnio, w dniu zaś wczorajszym zeznania dalszych świadków były dla oskarżonego mocno obciążające. Zeznania dr. Knobla zaraz na wstępie rozprawy wywołują scysie. Oskarżony zrywa się i krzyczy „kłamie”. Zeznania świadka tego odnoszą się do zbierania

przez oskarżonego podpisów do „Amsterdamskiego Kongresu Wojennego”. — Świadek stwierdza, że gdy nie chciał podpisać owej odezwy, przyniesionej przez oskarżonego, wówczas ten powiedział: „Czego się boicie, przecież będzie ona ogłoszona w prasie”. W tym miejscu dochodzi do nowej scysji. Oskarżony zrywa się i woła: „Wszystko jest wysane z palca. Raczej spodziewałem się piorunów z nieba. Przecież wogóle nie byłem u tego świadka, a znam go tylko z rozprawy sądowej”. Świadek jednak z całą świadomością podtrzymuje swoje zeznanie uzupełniając je nowymi szczegółami, co powoduje, że oskarżony chce jeszcze protestować, lecz powstrzymuje go od tego posterunkowy. W dniu dzisiejszym nastąpią przemówienia stron i zapadnie wyrok.

Wybory w stolicy z początkiem września b. r.

WARSZAWA, 25. 5. (Tel. wł. G.) Uchodzi za rzecz pewną, że wybory do samorządu stołecznego odbędą się dnia 2 września. Długo wahano się z wyznaczeniem terminu i pierwotny termin ten projektowany był na połowę sierpnia. Ostatecznie koncepcja ta upadła, uznano bowiem, że w tym czasie Warszawa jest jeszcze wyludniona.

Daj grosz na L. O. P. P.

MSZA ŻAŁOBNA

za duszę ś. p.

MICHAŁA DEWETRA

odchędzie się w poniedziałek 28 b. m. w katedrze obrz. łac. o godz. 9-tej rano, na którą zapraszają Krownych, Przyjaciół i Znajomych
17631 **ŻONA Z RODZINA**

Kalendarzyk łowiecki na czerwiec

Na podstawie przepisów łowieckich, obowiązujących na terenie całego kraju oprócz województwa śląskiego, w czerwcu przypada czas ochronny na następującą zwierzynę i ptactwo:

Łosie-byki, jelenie-byki, danielero-gacze, sarny-kozy, niedźwiedzie, rysie, wiewiórki, borsuki, głuszcze-koguty, cietrzewie-koguty, cietrzewie-kury (w województwach wileńskim, białostockim, nowogródzkim, poleskiem i wołyńskim), jarząbki, pardwy, bażanty-koguty, bażanty-kury, kuropatwy, przepiórki, słonki, bataljony, dzikie kaczory, dzikie kaczki (samice i młode), oraz inne ptactwo wodne i błotne, dropie, kropie-kamionki (strepety), dzikie gołębie, drozdy, kwiczoły, paszkioty, dzikie łabędzie, dzikie gęsi, dzikie indyki-samce, dzikie indyki-samice, ptaki krukowate i drapieżne (z wyjątkiem jastrzębi gołębia rzy, krogulców wron i srok), żbiki, kuny leśne (tumaki), oraz norki.

Nagrody szybownicze w r. 1934.

Wobec tego, że w roku bieżącym nie odbędą się ogólnopolskie zawody szybownicze, Polski Komitet Szybowniczy postanowił przyznać na rok 1934 sze reg nagród dla pilotów szybowniczych za najlepsze wyczyny. Komisja, w skład której wchodzi inż. Grzeszczyk i inż. Challier, opracuje szczegółowy plan nagród. Przewidywane są nagrody honorowe oraz pieniężne ofiarowane przez LOPP, ministerstwo komunikacji, Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej i t. d. Prawdopodobnie ustalone będą trzy typy nagród: za najlepsze czasy, wysokość lotu i długość przelotu.

Skutki bojkotu

„Hajnt” podaje drugi artykuł H. Finka na temat „gospodarczego upadku żydostwa polskiego”. Autor analizuje w nim „przyczyny” tego upadku, które, jak wynika z pierwszego artykułu, są: 1) propaganda bojkotu, 2) dążność ludności rdzennej do usamodzielnienia się gospodarczego, 3) polityka rządu.

W Polsce jest 350 tys. przedsiębiorstw handlowych. Niektórzy są zdania, że w naszym kraju jest za dużo przedsiębiorstw handlowych o jakieś 120 tys., a pomimo to wciąż wzrasta ilość sklepów żydowskich. Sklepikarze-Żydzi skarżą się na to współzawodnictwo:

„Jeżeli rozmawia się z Żydami z miasteczka słyszy się, że jak tylko powstaje sklep żydowski, urzędnicy i wojskowi przestają kupować u Żydów. Dotyczy to nie tylko wypadków zakładania spółdzielni urzędniczych. Nawet jednostki z kół urzędniczych uważają za swój święty obowiązek popierać „swego”, a nie „Żyda”.

Żydów oburza bojkot, który pobudza bardziej przedsiębiorczych Polaków do zakładania sklepów, ale

„jeszcze większą szkodę powodują handlowi żydowskiemu różne spółdzielnie rolnicze i spożywcze”.

Urzędnicy i wojskowi

„są jedynymi spóżywcami w miasteczkach bowiem chłopci i nawet ziemianie nie mają pieniędzy, aby coś kupować. Im mniejsze jest miasto, tembardziej widoczny jest ten fakt.”

—o—

Rocznica wydania społecznych encyklik papieskich

Kraków, 26 maja. 15-go maja br. upływa 43-cia rocznica wydania wiekopomnej encykliki „*Reverentium Novarum*” (w sprawie robotniczej) Leona XIII. i 3-cia rocznica encykliki „*Quadragesimo anno*” Piusa XI. doty-

czącej reformy ustroju społecznego w duchu chrześcijańskim. Katolicki Kraków uczci te wielkie rocznice obchodem 27. b. m. Program obchodu będzie następujący:

1) Niedziela, 27, godz. 9-ta rano:

zbiórka katolickich organizacji Krakowa porządkiem Domem Katolickim przy ul. Straszewskiego 18. Z peryferji miasta nadciągnie z orkiestrami kilka grup.

2) godzina 9.30: wymarsz pochodu z orkiestrami i sztandarami na uroczyste nabożeństwo do kościoła Marjackiego. Pochód pójdzie ulicami: Franciszkańską, Grodzką i Rynkiem.

3) godzina 10-ta: Mszę św. w kościele Marjackim odprawi X. Infułat Dr. Kulonowski, kazanie wygłosi X. Dr. Ferdynand Machay.

4) po nabożeństwie manifestacyjny pochód Rynkiem, A—B, Szczepańska, Dunajewskiego, Podwalem do Domu Katolickiego.

5) godzina 12-ta: Uroczysta akademja w Domu Katolickim z przemówieniami Prof. U. J. X. Dra A. Mytkowicza i p. Mikłasińskiego. Nadto część wokalna w wykonaniu chóru Krak. Tow. Oratoryjnego pod kierownictwem p. Geigera i deklamacje w wykonaniu p. A. Zychowskiego.

Zawiazany z ramienia Akcji Katolickiej dekanatu krakowskiego Komitet obchodu, uprasza członków wszystkich katolickich organizacji o masowy udział, o jaknajwiększy porządek w pochodzie, o nabywanie encyklik papieskich i odznak oraz o przysłanie pocztów sztandarowych. — Wrazie niepogody pochód się nie odbędzie, lecz po nabożeństwie należy się udać wprost na akademję.

Echa włamania do Kółka Rolniczego w Bieżanowie

Kraków, 26 maja.

W Sądzie Okręgowym Karnym w Krakowie przed s. s. o. dr. Zalipskim toczyła się rozprawa przeciw robotnikowi kolejowemu Alojzemu Flankowi, robotnikowi Janowi Kaczmarczykowi i palaczowi elektryczni miejskiej Franciszkowi Lanoszkiemu, wszystkim z Bieżanowa, oskarżonym o to, że w dniu 31 stycznia

1932 włamali się do Kółka Rolniczego w Bieżanowie, gdzie usiłovali dokonać kradzieży towaru na łączną sumę 2.000 zł., spłoszeni zaś ukradli tylko 16 zł.

Po przeprowadzonej rozprawie sąd skazał pierwszych dwóch oskarżonych na 6 miesięcy więzienia, umarzając karę na podstawie amnestji, trzeciego zaś oskarżonego uwolnił od winy i kary.

Kronika nowosądecka

Nowy Komornik. Przy Sądzie grodzkim w Grzybowie obejmuje miejsce komornika II. rejonu p. Wiśniewski, który ukńczył praktykę. Przychodzi on w miejsce p. Becka, który ustępuje z powodu podanego wieku. Szkoda — ponieważ p. Beck był bardzo wyrozumiały na dzisiejszą nędzę ludzką. Jakim będzie p. Wiśniewski — niewiadomo.

I w Limanowszczyźnie pomiędzy ludzami nie w porządku. Stronnictwo Ludowe w powiecie Limanowskim było bardzo silne. W pierwszych latach po połączeniu się Stronnictw Ludowych, było budzącej najsilniejszą z całego okręgu krakowskiego. Obecnie zapanowały i tu fermenty pomiędzy członkami b. Stronnictwa a członkami Piasta. Prezesem Zarządu powiatowego jest p. Józef Mamak. b. wójt z Sowin dawny piastowiec, główny zaś rej wodzi w powiecie p. Walenty Gawron ze Stronnictwa Chłopskiego, zdolny działacz polityczny, umiejący pociągnąć za sobą chłopów limanowskich. Ponieważ p. Mamak marzy od dawna o mandacie poselskim a widać w p. Gawronie poważnego konkurenta, zaczyna mu mocno sztyc buty, aby się go pozbyć. Tymczasem Gawron ma za sobą większą część chłopów byłych Starostów, którzy tworzą jądro Stronnictwa w powiecie i z tego powodu zarysowuje się rozdzielenie.

Marny początek sezonu kąpielowego. Sezon kąpielowy w Krynicy, który się rozpoczyna zwyczajnie koło 15 maja, w tym roku nie zapowiada się świetnie. Dotychczas przybyło zaledwie kilkunastu gości, gdy po innych latach pensjonaty w dniu otwarcia sezonu były zwyczajnie zapełnione. Z tego widać, że i klasy najmniej w Polsce nie odbywają już we wszystkie i zaczynają się liczyć z każdym groszem.

W Żagiestowie dotychczas pustki, w pensjonatach zakładów kąpielowych znajdują się tylko kuracjusze Kasy Chorych.

I w Szczawnicy też pustki — po deptakach spaceruje kilka pęjsatych żydów. Jak kryzys, to kryzys.

Likwidacja Sp. Rol. Handlowej „Orka” w Grzybowie. Spółdzielnia Rol. handlowa „Orka” w Grzybowie została ostatecznie

zlikwidowana. Dnia 11 maja b. r. odbyła się licytacja nieruchomości t. j. całego obiektu składającego się z domu parterowego, magazynów oraz obszernej placu. Obiekt wykupili członkowie Rady Nacz. zlikwidowanej spółdzielni, aby nie dopuścić żydów.

—0—

DAJ GROSZ NA L. O. P. P.

Zamach morderczy pod Jaworowem

Lwów, 26 maja.

(t) Komendzie pow. P. P. doniesiono z Jaworowa, że we wsi Kośniki niejaki Józef Procko usiłował zamordować 42 letnią gospodynię Fekę Juškowa. Pro-

cko napadł na niczego nie przeczuwającą i pchnął ją nożem w szyję. Noż zadał Juškowej tylko ciężką ranę, co widząc Procko zbiegł, został jednakże wkrótce ujęty. Raną odwieziono do szpitala.

Stara sztuka

Wbrew utartemu mniemaniu, że sztuka dentystyczna jest zdobyczą nowszych czasów, badania archeologiczne ujawniły, że „ars dentaria” istniała już na wiele tysięcy lat przed nar. Chr. Oto w ustach mumij egipskich z przed 4.000 lat przed erą Chrystusową, znaleziono plombę ze złota lub złoconego cedru, a także sztuczne zęby rzeźbione z masywnych bloków kości słoniowej; zaś w grobowcach natabłów nierazkiedy napotymano różne przyrządy dla zabiegów dentystycznych, jak: sondy, lancety itp. a nawet wydobywano na światło dzienne różne „protezy” zębów w rodzaju naszych popularnych „mostków”.

W najstarszym, jak się zdaje podręczniku medycznym t. zw. „Papyrusie Ebertowskim”, znalezionym w Luksorze w 1873 roku, znajduje się cały szereg przepisów lekarskich, stosowanych w Egipcie w latach od 3.500—1.500 przed Chr. Są tam podane również środki leczenia „luźnych” i spręchniałych zębów oraz chorób dziąseł. Te ostatnie, sądząc z wielkiej ilości zawartych w papyrusie recept, dokuczały zdaje się ówczesnej ludzkości szczególnie silnie. U Greków sztuka dentystyczna była już bardzo rozwinięta na co wskazują

liczne przemyślane przyrządy zębocelni. cza ujawnione przy pracach wykopaliskowych w dzierżawach starożytnej Hellady. W tym kraju szlachetnego kultu ciała, pi-sarze tej miary, jak: Hippokrates (ur. 460 przed n. Chr.) oraz Arystoteles (ur. 380 przed Chr. poświęcili swą uwagę higienie ust i zębów, podając w swych pracach szczegóły anatomji zębów oraz sposoby zapobiegania ich chorobom. Kiedy w r. 331 przed n. Chr. założona została słynna Akademia Medyczna w Aleksandrii, wielu Greków ściągnięto do Egiptu, dla skompletowania ciała profesorskiego. To ostatnie posiadało wielu eskulapów specjalistów, a wśród nich byli także medycy-dentyści. Niestety bliższe szczegóły o działalności tej wysokiej uczelni nie są dostatecznie znane, gdyż bogate i bezcenne archiwum tego wielkiego ośrodka nauki zniszczone zostało przez pożar w 651 roku.

Jednym z najwybitniejszych uczni akademji aleksandryjskiej był Grek Claudius Galen, który później osiadł w Rzymie. Był on zwanym „reformatorem antycznej medycyny”, a jego sposoby leczenia prze-trwały wieki. Galen, jako najlepszą substancję do plombowania zębów zalecał ołów i pewną kompozycję żywiczną. Martial (40—101 r.) kilkakrotnie wspomina o zębach szlucznych, z czego wynika, że były one wówczas już dość częste w użyciu. Pisarz ten, lubiący widocznie krytycznie oceniać kobiety, robi taką niedyskretną aluzję: *Thais ma czarne zęby, a Laccania ma białe. Dlaczego? Ponieważ ta ostatnia ma swoje naturalne zęby, zaś tamta — kupione!* Przytoczony objaw tem się tłumaczy, że ówczesne zęby sztuczne, wyrabiane z kości słoniowej, po kilku latach „noszenia” zwykle — czerniały.

Zabiegi dentystyczne, jak wiadomo, nie cieszą się naogół popularnością. Tak jest dzisiaj i tak, zdaje się było i w zamierzchłych czasach. Różnica jest jednak ta, że gdy w naszych czasach operator denty-styczny nie potrzebuje drzeć o swoje życie, gdy zabieg mu się niezapewniał, to ongiś niefortunny wynik operacji zębów mógł mieć dla eskulapa wręcz opłakaną skutki: Oto król assyryjski Assarapper (650 r. przed Chr.) nawiedzony przez bóle zębów, kazał przywołać swego lejb-medyka Arada Nana, któremu polecił usunąć zró-

dio dolegliwości — nadpsuty zab. trzonowy z tem, żeby zabieg odbył się zupełnie bezbolesnie. Przebieg operacji nie był widocznie zadowalający, gdyż władca wpadł w taką wściekłość, że niefortunnie go „rwizęba” z miejsca oddał w ręce karta rozkazując mu pozabawie delikwenta wszystkich zębów — w sposób możliwie bolesny. Smutne to zdarzenie uwiecznione zostało na tabliczkach, które nie tak dawno temu wydobyto z ruin miasta Niniwe Kr.

GIEŁDA

Waluty

Kraków, 26 maja.

W dniu wczorajszym na krakowskim rynku pieniężnym płacono za dolara 5.26—5.27, B. P. 5.26, markę niem. 2.05 koronę czeską 21.70—21.85, B. P. 21.62 szyling austr. 99, B. P. 97.50, funt ang 26.90—26.95, B. P. 26.78.

Giełda zbożowa

Kraków, 26 maja.

Kursa ustalone na podstawie cen orientacyjnych.

	od	do
Pszonica dworska czerw. stand.	19.75	20.25
Pszonica biała standz	19.50	19.75
Pszonica targowa stand.	19.00	19.25
Zyto targowe stand.	13.25	13.50
Owies dworski stand.	13.15	13.25
Jęczmień dworski	13.50	14.00
Jęczmień targowy	13.25	13.50
Kukurudza krajowa	22.00	23.00
Proso	19.00	20.00
Siano słodkie	7.00	7.50
Siano średnie	5.70	6.50
Koniczyna pastewna	7.00	8.00
Mak niebieski z workie	46.00	47.00
Kminek kraj. czyszony	160.—	165.00
Ziemiaki stolowe	3.80	4.50
Mł. pszenka okr. Krak 45%	31.00	35.00
60%	29.00	30.00
Mł. żytnia okr. Krak. I gat. 0—60%	22.50	3.00
II gat. 55% siłkowa	16.00	16.50
Graham pszenny	26.00	26.50
Otręby żytnie	9.70	10.00
Otręby pszenne	10.25	10.50

Ceny orientacyjne wypośredkowane przez Komisję notowań na podstawie oficjalnych transakcji oraz podaży i popytu.

Tendencja spokojna, żożowy mały.

Giełda warszawska.

Warszawa, 25 V. 1934

3 proc. poz. budowlana	44.70
4 proc. poz. inwestycyjna	113.—
4 proc. poz. inwest. serwilna	117.—
5 proc. poz. konwersyjna	66.—
5 proc. poz. kolejowa	58.50
6 proc. poz. dolarowa	76.63
4 proc. poz. dolarowa	53.25
7 proc. poz. stabilizacyjna	67.— 67.35
10 proc. poz. kolejowa	—

Waluty i dewizy

Belgia	123.82	Praga	22.05
Gdańsk	177.70	Stockholm	132.05
Holandia	359.12	Szwajcaria	179.27
Londyn	76.94	Wiedeń	45.06
N. Jork	52.50	Berlin	208.30
Paryż	34.96		

Giełdy zagraniczne

	Londyn, 25. V.
N. Jork	50 1/16
Paryż	77.09
Berlin	12.93
Amsterdam	7.50.5
Bruksela	21.74.5
Rzym	59.84
	Zarych, 25. V.
Paryż	20.29.75
Londyn	15.65
N. Jork	3.07
Bruksela	71.90
Rzym	26.14.5
Amsterdam	208.50
Berlin	120.92.5
	Praga, 25. V.
Londyn	76.05
N. Jork	15.13
Bruksela	354.—
Rzym	128.85
Zarych	492.12
Amsterdam	1027.25
	Bukareszt, 25. V.
	Praga
	Bukareszt
	Wiedeń
	Berlin
	Warszawa

Włamywacze grasują

Lwów, 26 maja.

(t) Wczoraj w południe p. Stefan Potęński, właściciel hurtowni spożywczej „Artes” (Korniaków 3) doniósł policji, że jacyś nieznani włamywacze dostali się do magazynów jego hurtowni, skąd skradli 40 worków rodzynek, 18 worków kawy, 7 skrzyń herbaty i 300 zł. gotów-

ką. Razem poniósł szkodę na 10.000 zł.

Tej samej nocy nieznani również sprawcy włamali się do mieszkania Diny Macamowej zam. przy ul. Podwale 9. Włamywacze skradli większą ilość garderoby męskiej i damskiej oraz biżuterję łącznej wartości 2.000 zł.

Dochodzenia w toku.

Ci, którym się nie powiodło

Lwów, 26 maja.

(t) Trzej notoryczni złodzieje lwowscy Michał Podolak oraz bracia Józef i Stanisław Stoneccy włamali się onegdaj do szwalni przy ul. Gródeckiej 22 i skradli wszystką czystą bieleźną wartości

3000 zł.

Wszczęte przez policję dochodzenia doprowadziły wkrótce do ujęcia sprawców kradzieży. Całą trójkę aresztowano i przekazano sądowi. Odebrany zaś łup zwrócono właścicielom.

Wyjazd księdza arcybiskupa Teodorowicza

(t) J. E. Ksiądz Arcybiskup Teodorowicz wyjechał na kilkutygodniowy wypoczynek do Krynicy.

Prenumeratę „Kurjera”

zamawiać można każdego dnia miesiąca.

CO DZIEŃ NIESIE?

26 Maja Wsch. s. 3 g. 26 m. Zach. s. 19 g. 16 m.	Sobota Filipa (Niedziela: Trójcy św.)
---	--

Co ugotować jutro?

ZRAZY SIEKANE W SOSIE Z KASZA

1/2 kg. mielonej wieprzowiny, 1-2 bułek starych, 1 jajko, 1 duża cebula, sól, pieprz, majeranek, 2 Maggi'ego kostki buljonowe, 3/4 kg. kaszy hreczanej, 1 łyżkę masła, 1 dużą łyżkę maki.

Mieloną wieprzowinę wymieszać z bułką namoczoną w mleku, jajkiem, drobno usiekane cebulą, szczyptą soli, pieprzu i majerankiem, zrobić zrazy podłużne, otarzać w mące i obsmażyć na rozpalonym maśle. Osobno zasmażyć na rumiano łyżkę maki z łyżką masła i rozprowadzić ostudzonym buljonem, sporządzonym z 2 MAGGI'ego kostek buljonowych i dużej szklanki wrzątku. W ten sos włożyć zrazy i krótko pod przykryciem dusić. Kaszę zasypać na gotującą osoloną wodę, której powinno być tylko tyle, aby kaszę zakryła i gotować w piecyku. (x)

Rozkład Lotów

ważny do dn. 30. IV. 1934.

(codziennie — także w niedziele.)		
o. 8.50	WARSZAWA	p. 14.53
p. 10.45	KRAKÓW	o. 12.45
(poniedziałki, środy i piątki) (wtorki, czwartki i soboty)		
o. 11.05	KRAKÓW	p. 12.20
p. 13.00	BRNO	o. 10.25
o. 13.20	BRNO	p. 13.05
p. 14.10	WIEN	o. 9.15

Odjazd autobusów w Krakowie z przed Biura P. L. L. „LOT”, ul. Szpitalna 32 do samolotu warszawskiego o godz. 12.05 do samolotu wiedeńskiego o godz. 10.20

Odjazd autobusu w Warszawie z przed Hotelu Polonia, Aleje Jerozolimskie 39, o godz. 7.05.

(wtorki, czwartki i soboty)

Odjazd autobusu w Warszawie z przed Hotelu Polonia, Aleje Jerozolimskie 39, o godzinie 14.15.

Odjazd autobusu w Katowicach z przed Biura „Orbisu” ul. Dyrekcyjna 2, o godzinie 7.30.

Ścisłe informacje w biurach P. L. L. „LOT”.

Odjazd pociągów z Krakowa

Do Warszawy przez Częstochowę: 0,45 (kursuje od 15 maja do 6 października). 7.15 (p), 11.58, 15.15, (kursuje od 14 sierpnia do 20 sierpnia), 17.20 (p), 23.00.

Do Warszawy przez Kielce, Radom, Deblin: 22.15.

Do Katowic: 5.10, 6.01, 6.50, 7.31 (Lux-Torpeda kursuje wtorki, środy, czwartki piątki i soboty). 10.45, 11.22 (p), 12.23 (Lux-Torpeda kursuje wtorki, środy, czwartki piątki), 13.20 (kursuje od 17 czerwca do 2 września codziennie), 14.25, 17.12 (p), 19.25 (kursuje codziennie z wyjątkiem 25, 26 grudnia i 21 i 22 kwietnia), 21.30 (p), 21.36, 22.27 (Lux-Torpeda kursuje tylko w niedzielę).

Wiedeń—Praga: 11.22 (p), 21.00 (p) 5.10, 7.40, 14.25.

Berlin: 11.22 (p), 21.30 (p), 5.10, 10.45, 17.12, 21.36.

Zebrzydowice: 11.22 (p) 14.25, 21.30 (p) Poznań: 6.01, 10.45, 17.12 (p), 21.30 (p). Gdynia: 17.12 (p), 21.30 (p). Cieszyn: 17.45.

Chrzanów: 5.10 (kursuje od 31 maja do 2 października), 7.40, 11.22 (p), 14.25, 17.42, 21.30, 21.36.

Dziedziice: 5.10 (kursuje od 31 maja do 2 października) 7.40, 11.22 (p), 14.25, 17.42, 21.30, 21.36.

Zywiec: 17.42.

Lwów: 11.20 (p), 11.25, 10.00 (p), 0.15, 9.05 (p).

Zakopane 0.05 (kursuje od 6 października do 15 grudnia), 0.45 (kursuje od 15 maja do 7 października), 3.40 (kursuje od 15 maja do 6 października), 7.25 (kursuje od 15 maja do 6 października), 8.54 (kursuje w niedzielę Lux-Torpeda), 9.15, 13.52 (p), (kursuje od 15 maja do 6 października), 14.35 (kursuje od 13 sierpnia do 19 sierpnia), 14.48 (kursuje w soboty Lux-Torpeda), 15.21 (kursuje od 15 maja do 6 października) 18.15, 23.05 (kursuje od 15 maja do 6 października).

Nocne dyżury lekarzy: dr. Świkliński Alfred (Kraszowskiego 12 tel. 102-51), dr. Goldman Amalja (Wisłopole 11, tel. 178-95) dr. Singer Henryk (Sarego 19, tel. 121-89).

Z SALI BOŁOŃSKIEGO

Chór Sybiraków

Kraków, 26 maja. Przez sale koncertowe Krakowa przeciągają dość często zespoły chórów rosyjskich, które cieszą się dość liczną frekwencją publiczności, chętnie przysłuchującej się sentymentalnym i rozlewnym melodjom rosyjskim, wykonywanym przez ześpiewane zespoły głosami o charakterystycznej jasności dźwięku, rozlewnym i jędrnie brzmiącym. Niedawno popisowywał się chór Kozaków Kubańskich (wśród których było i paru wsch.-małopolskich Rusinów), onegdaj zespół złożony z 5-ciu osób — w tem jednej kobiety — zapewnił produkcjami swemi cały wieczór, zbierając od dość licznej publiczności żywe i szczerze oklaski. Zespół ten popisowywał się pod firmą

„Chóru sybiraków”; lecz składając się z młodych ludzi nie robił wrażenia „sybiraków”, których wyobrażamy sobie zawsze jako ludzi, jeśli już nie mocno starych, to co najmniej starszych. Repertuar ubogi, składał się z kilkunastu pieśni maoruskich i rosyjskich — niektórych znanych z harmonizacji Łysenki — a zawodzonych solowo przez uczestników przy wtórze całego zespołu. Śpiewano zgodnie, poprawnie i z odpowiednim nałożeniem folklorystycznym. Popisujący się występowali w skromnych kostjumach rosyjskich i z rosyjska czerkieskich. Jedyna śpiewaczka, osoba o bardzo pięknym głosie kontraltowym, popisowała się tańcem.

W. W. A.

KRAK. ODDZIAŁ T-ŃWA LIT. IM. MICKIEWICZA I KOŁO POŁONISTÓW S. U. J.

urządzają w sobotę 26 b. m. w auli Uniw. Jag.

UROCZYSTĄ AKADEMJE

w stulecie „PANA TADEUSZA“

W programie;

Przemówienie J. M. Rektora U. J.
Odczyt prof. Ign. Chranowskiego: „Wzanosłość Pana Tadeusza”.
Recytacje czeńków Koła Żywego Słowa.

Początek o godz. 6-30 wiecz.

KG

dr. Tochowicz Leon (Karmelička 9, tel. 177-37).

Nocne dyżury aptek. W Krakowie: Apteka pod Słońcem Rynek A—B, 43. Apteka pod Eskulapem Gertrudy 1. Apteka pod Małą Boską Krowoderska 74. Apteka w Dębnikach Konopnickiej 3. Apteka pod Złotym Orłem Krakowska 9. Apteka Mgilska 16. **W Podgórzu:** Apteka pod Hygą Kalwaryjska 27.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO

Sobota 26. 5. „Czwarty do bridge'a”.
Niedziela 27. 5. popoł. „Uciekła mi przepióreczka” wiecz. „Czwarty do bridge'a”.

REPERTUAR KINOTEATROW

ATLANTIC: „Szalona Noc w Zoo.”
ADRIA: „Tańcząca Wenus.”
APOLLO: „Świat bez mężczyzn.”
BAGATELA: „Parada Rezerwistów.”
Kino Domu Żołnierza: „Nad pięknym modrym Dunajem”.
MUZEUW: „Czemp.”
PROMIEŃ: „Dr. Jekyll i mr. Hyde” i „Świat słucha”.
SŁONKO: „Księżna Łowicka”.
SZTUKA: „Przec z kryzysem”
ŚWIT: „Wanima”
UCIECHA: „Czibi”
WANDA: „Maskarada Miłości”.

ZABYTKI — MUZEA — WYSTAWY WAWEL

I. **Katedra.** zwiedzanie 10 — 13 i 14.30 — 17. w niedzielę i święta 12 — 13.30 i 14.30 szkolne: Groby król, 20 gr. Skarbiec 20 gr. Wieża Zygm, 10 gr. Wycieczki dorosłych Groby król, Skarbiec i Wieża Zygm. — razem 1 zł. od osoby.

II. **Zamek królewski** (komnaty królewskie) codziennie 9 — 16. w niedzielę i święta 9 — 14, wstęp 1 zł., wyc. zbior. 50 gr. wyc. szkolna 25 gr. w niedzielę i święta wstęp 50 gr.

III. **Smocza Jama** codziennie 9 — 16 w — 17 wstęp: Groby królewskie 1 zł. Skarbiec 1 zł. Wieża Zygm. 25 gr. wycieczki niedziel. i święta 9 — 14. wstęp 50 gr.

IV **Rotunda św. Feliksa i Adakta, Katedra Romńska św. Gerona** wstęp 20 gr.

Wieża Marjańska codziennie 10 — 14. Wstęp 50 gr. dla wycieczek 25 gr.

MUZEUW NARODOWE

Wystawa koblerców mahometanów i ceramiki w Muzeum Narodowym w Krakowie została przedłużona ze względu na ożywioną frekwencję do końca czerwca br. W tym tygodniu udało się komitetowi dzięki uprzejmości ks. infułata Slepickiego uzyskać koblerzec z Katedry na Wawelu. Jest to imponujący obiekt tak pod względem walorów artystycznych jak też wymiarów; należy on do wyjątkowych zabytków sztuki perskiej. W ry-

sunku widzimy silny wpływ chińskiej ornamentyki. Jest to koblerzec zdobyty pod Wiedniem i już tam brutalną ręką przecięty na dwie połowy z których jedna znajduje się u nas, druga zaś jest własnością Musée de Arts Decoratifs w Paryżu.

KRONIKA KULTURALNA

„Czwarty do Bridge'a” najnowsza komedia A. Grzymały-Siedleckiego, pełna humoru, liryzmu i zajmującej akcji, wyróżniona niedawno nagrodą literacką im. śp. Reynela, ukaże się dziś w sobotę. Obsadę stanowią pp: Daszyńska, Ludwizanka, Białkowski Kulakowski, Zastrzężyński, Reżyserja J. Karbowskiego, oprawa dekoracyjna prof. K. Frycza.

Ostatnie przedstawienie popołudniowe w bież. sezonie. W niedzielę, 27 bm. odbędzie się ostatnie przedstawienie popołudniowe w bież. sezonie, na którym odegrana zostanie komedia St. Zeromskiego „Uciekła mi przepióreczka” z Dyr. J. Osterwą w roli głównej. Ceny miejsc najniższe.

„Wesole Kuzoszki z Windsoru” O. Niccała'a, prawdziwe arcydzieło opery komicznej, która na scenach zagranicznych należy do najbardziej lubianych wchodzi w niedzielę dn. 28 bm. na repertuar opery krakowskiej. Dzieło to ukaże się w świetnej obsadzie wokalnej z znakomitą śpiewaczką Adą Sari w partji p. Fluth, W. Pastówną, M. Kisielewską oraz pp.: Mazgankiem (w roli Falstaffa), Romanowskim, Stępniewskim, Woźniakiem, Kruszewskim i Syroczeńskim. Role prozowe odtworzą pp. Kondrat i Surowa. Sceny baletowe w wykonaniu szkoły A. W. Wachsmannówny. Nowe, efektowne dekoracje projektował Hieronim Zwoliński.

„Szachy Pana Marszałka” Dziś w sobotę i jutro w niedzielę o godz. 9 wieczór odbędą się w Bagateli dwa gościnne występy „Warszawskiej Szopki Politycznej 1934”, która zjeżdża do Krakowa z przebojową szopką „Szachy Pana Marszałka”. Warszawska Szopka Polityczna 1934 odbywa obecnie tournée po całej Polsce i spotyka się wszędzie z entuzjastycznym przyjęciem — miarą czego sukcesy we Lwowie, Katowicach, Poznaniu, Wilnie, gdzie musiano przedłużyć występy o kilka dni. „Szachy Pana Marszałka” ujęte są w formie lekkiej piosenki, opiewającej znane osobistości ze sfery politycznych, literackich, rządowych wojskowych, i teatralnych itp. Śmiały i cęty dowcip Szopki musi ubawić najwybredniejszego nawet widza, do czego przyczyniają się również świetnie wykonane lalki, które przywozi Szopka swoim specjalnym wagonem.

KOMUNIKATY

Wielki Dancng - Czarna Kawa Oom Artystów dziś sobota 26 g, 9 wieczór, Niespodzianki i nowe atrakcje.

BACZNOŚĆ NARODOWCY!

Świetnych rzemieślników i pracowników wszelkich kategorii, obecnie bezrobotnych, możemy polecić. Zgłoszenia, zapotrzebowania, ustne lub pisemne kierować należy do Stronnictwa Narodowego w Krakowie, Rynek Gł. 6, II sch, I p., m. 9., telefon 120-76. 17290

Cyrk Stanlewskich na Błoniach obok boiska K. S. „Cracovia”. Dziś sobota, 26 maja 1934, dwa przedstawienia o godz. 4.15 i 8.30 wieczór. Na przedstawienie popoł. o 4.15 ceny biletów niższe od 50 gr. galerja i od 1 zł. miejsca siedzące (ławki).

Z Klubu Społecznego. Wycieczka autobusami do Skawiny. W sobotę 27 b. m. Klub Społeczny (Rynek Gł. 25) urządza dla swych członków i ich rodzin wycieczkę autobusami do Skawiny. W programie zwiedzanie fabryki cykorji, podwieczorek w kasynie fabrycznym, koncert chóru „Echa” z Krakowa, dancing. Przejazd w obie strony 2 zł. od osoby. Wyjazd o godz. 2 popoł. z pod lokalu Klubu. Wycieczka odbędzie się bez względu na pogodę.

Działalność Arcybractwa Miłosierdzia i Banku Pobożnego. Mimo kryzysowych czasów Arcybractwo Miłosierdzia i Bank Pobożny, którego protektorem jest Keja ze Metropolita dr. Adam Sapieha rozwija nadal ożywioną działalność, wykazując za rok ubiegły w dochodach 118,596,11 zł, a w rozchodach 61,191,43, pozostałość kasową 58,404,68 zł.

Wycieczka fińskich dziennikarzy w czasie pobytu w Polsce odwiedzi Kraków. W połowie czerwca przybędzie do Polski grupa dziennikarzy z Finlandji, która zwiedzi Warszawę, Kraków i najważniejsze uzdrowiska. Wśród dziennikarzy fińskich mających przybyć do Polski znajdują się między innymi przedstawiciele 3 najpoważniejszych dzienników w Helsingforsie.

Ostatnie dni wystawy w Pałacu Sztuki. Jeszcze tylko kilka dni trwać będzie w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych wystawa Tytusa Czyżewskiego, która tyle najsprzeczniejszych buzi opinii wśród widzów. Równocześnie kończy się wystawa grafiki szwedzkiej, zadziwiającej niezwykłą solidnością pracy oraz wystawa Grupy „Dziesięciu”, zajmującej główną salę w Pałacu Sztuki. W grupie tej między innymi wystawiają: Paweł Dądz, artysta o renesansowym rozmachu, którego „Portret kolegi” zajmują jedno z centralnych miejsc wystawy. Jerzy Fełkiewicz, znany z prac o wykwintnym kolorycie, Marcin Samlicki nadający swym portretom znamię właściwej sobie kultury malarskiej, oraz Kazimierz Chmurski którego pejzaże i portrety charakteryzują dodatnio osobowość artysty.

Ze względu na bliski termin zwinienia tej interesującej wystawy tak przychylnie przyjętej zarówno przez ogół zwiedzających jakoteż prasę winni wszyscy miłośnicy sztuki skorzystać z możności zwiedzenia tej ekspozycji.

Dyrekcja Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych wielkim nakładem pracy organizuje obecnie wielki ogólnopolski „Salon” do którego już od dłuższego czasu czyniono przygotowania. Będzie to pierwszorzędną atrakcją artystyczną Krakowa i jeden z najważniejszych faktów w życiu artystycznym Polski.

Audycje radiostacji krakowskiej

Sobota, 26 maja 1934.

7.00—8.00 Audycja poranna z Warszawy. 11.35 Program na dzień bieżący. 11.40 Codzienny przegląd prasy polskiej z Warszawy. 11.50 Wiadomości bieżące. 11.57 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marij, 12.05—13.00 Koncert ze Lwowa. W przerwach wiadomości meteorologiczne i dziennik południowy z Warszawy. 15.00 Hejnał i pieśni majowe z Wieży Marij. 15.20 Piosenki hiszpańskie z Warszawy. 15.35 Kronika harcowska. 15.40 Audycja dla chorych ze Lwowa. 16.20 Francuski z Warszawy. 16.35 Reportaż muzyczny ze Lwowa. 17.20 Trans. z Warszawy. 18.00 Nabozęństwo majowe z Częstochowy. 19.00 Program na dzień następny. rozmaiteści. 19.05 „Co słycać w świecie” w opr. dr. J. Reguly, wiczeskr. U. J. 19.15 „Na czasie”. 19.25 Trans. z Warszawy. 19.43 Wiadomości sportowe lokalne. 19.47—23.05 Trans z Warszawy. 23.05—24.00 „Kulka wileńska” z Wilna.

Dziesięć minut z Ludwikiem Solskim

Lwów, 26 maja.

Wiadomość, że Ludwik Solski, sam wielki Solski przybywa do Lwowa i wyąpi na scenie teatru Wielkiego jako sławny Łatka w „Dożywociu” zelektryzowała wszystkich miłośników sceny w najwyższym stopniu. Nie często fraja się sposobność oglądania na własne oczy i... uszy gry największego z największych mistrza sztuki aktorskiej, wszechwładnego władcy teatru, królującego mu od sześćdziesięciu prawie lat z wyżyn prawdziwej, najdoskonalszej Sztuki.

W teatrze od szeregu dni wre wściekała, gorączkowa praca. Reżyseria spoczywa również w rękach znakomitego gościa i artyści wydobywają z siebie maksimum wysiłku, aby choć w części zniwelować dystans, dzielący ich wszystkich, nawet tych najlepszych, od klasy reprezentowanej przez Mistrza. W czwartek wieczorem, przed próbą generalną, mającą być ostatnim przeglądem armii przed bitwą podniecenie i ruch dochodzą do zenitu.

Solski od paru godzin urzęduje w swej garderobie, konferując z „dyrekcją”, de koratorem, inspicjentem, aktorami. Przechożący korytarzem rzucają na niefortunne knięte drzwi spojrzenia pełne mimowolnego szacunku i... jakby lęku, choć ogólnie wiadomo, że królewski majestat Solskiego łączy się z gołębią dobrocią serca. Podajemy komuś tam nasze nazwiska, wyjaśniamy cel wizyty i w chwili potem znajdujemy się wobec Solskiego. Przedstawiam moją towarzyszkę i siebie. Miły, szczerzy uśmiech i mocny uścisk ręki są odpowiedzią na prośbę o kilka minut rozmowy. Niebawem siedzimy w trójce i gawędzimy, jak starzy, dobrzy znajomi. Ani cienia tej sztucznej, napół urzędowej atmosfery, jaka cechuje nieraz wywiady z osobistościami wysoko postawionymi w hierarchii artystycznej. Solskiego otacza fluid naturalności, która od pierwszego słowa ujmuje za serce czarującym wdziękiem i prostotą. Nie jest to właściwie wywiad, lecz raczej rozmowa towarzyska, w której przygotowany szablon pytań pozostaje niebawem na uboczu. Mówi się o tem i o owem, przedewszystkiem oczywiście o gościnnych występach Solskiego we Lwowie.

— Zabawie tu niestety bardzo krótko — mówi Solski, rozkładając z żalem ręce. — Wystawiam tylko jedną sztukę, „Dożywocie”, bo teatr lwowski nie jest przygotowany do innych rzeczy, które mógłbym obecnie zagrać. Przyjechałem prosto z Poznania, gdzie przerwałem występy mimo dużego sukcesu, a dziś właśnie dostaję list stamtąd, abym koniecznie wracał.

Wyrażam żal, iż nie ujrzymy Go w ostatniej wspaniałej roli króla Filipa w „Don Carlosie” Schillera.

— No, trudno. Musiałbym chyba cały materiał kostiumowy i dekoracyjny sprowadzić z Warszawy. Nie jest zresztą wykluczone, że to nastąpi, tylko jeszcze nie teraz.

Zapytuje, co sądzi o naszym teatrze. — Nie znam go tak dobrze, abym mógł coś więcej powiedzieć. W każdym razie widzę, że tu solidnie pracują. Nie dają próżnować. To bardzo dobrze.

Rozmowa schodzi na temat obecnej sytuacji teatralnej w stolicy, którą Solski nie jest bynajmniej zachwycony.

— Jak państwu zapewne wiadomo, nasz dyrektor (Stefan Krzywoszewski — przyp. red.) 1 kwietnia zostawił zespół na łasce losu, wybrawszy uprzednio wszystką subwencję za cały rok zgóry. Teatry Narodowy, Nowy i Letni prowadzimy obecnie my sami, zrzeszenie aktorskie, a od przyszłego sezonu obejmie je Towarzystwo Krzewienia Kultury Teatralnej z Szyfmanem jako kierownikiem artystycznym. Nie powiem, żeby mi się to bardzo podobało. Istnienie dwóch oddzielnych przedsiębiorstw: byłych Teatrów Miejskich i teatrów Szyfmana wytwarzało dotąd pewną pożądaną konkurencję, która obecnie zaniknie.

Do garderoby wsuwa się jeden z aktorów, ucharakteryzowany na młodzieńca z epoki fredrowskiej.

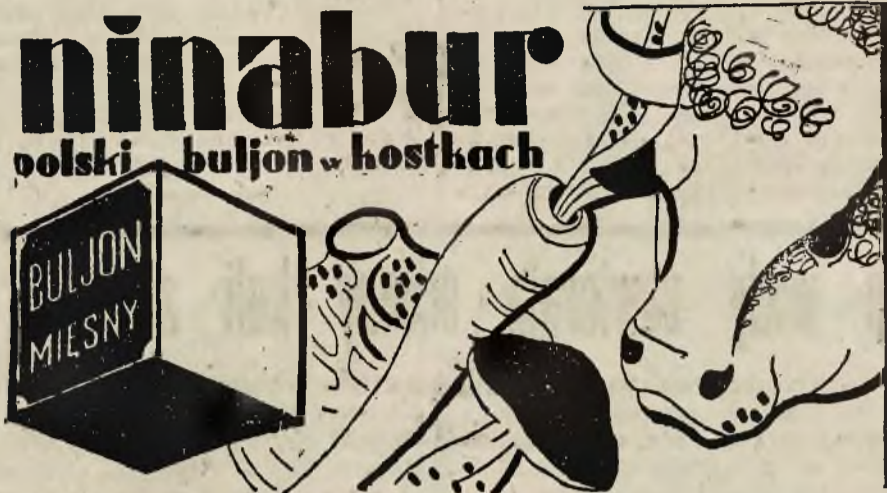
— Chciałbym pokazać się panu dyrektorowi — mówi.

Solski wstaje, a raczej zrywa się sprężyć, młodzieńczo i okraża go ze wszech stron, badając pilnie każdy szczegół.

— Dobrze. Wszystko dobrze, tylko w tem niema stylu — wskazuje na ko-

smek fryzury nad czołem i sam zabiera się do poprawek.

Gong. Wywołują Solskiego na scenę, bo próba ma się zaraz rozpocząć. W przejściu moja towarzyszką błaga go o fotografię, albo chociaż o autograf.



odżywcza przyprawa do zup, sosów, kasz i jarzyn.

Wielka pielgrzymka do Częstochowy O D E Z W A !

Lwów, 25 maja.

Matki Polki Katolicki z całej Polski urządzają w dniach 2 i 3 czerwca b. r. pielgrzymkę do Częstochowy, by tam, u stóp Najświętszej Marii Panny, złożyć wiernopoddaniczy hołd i zarazem ofiarować swoje rodziny, przedstawić potrzeby, uprosić miłostwo i siły do wychowania młodzieży w duchu zasad wiary katolickiej.

Hasłem pielgrzymki będą słowa listy Episkopatu: że, „życie polskie może się rozmaicie układać pod względem społecznych ustrojów — ale duch jego musi być Chrystusowy!”.

Zgromadzone u stóp tronu Najświętszej Marii Panny, Królowej Korony Polskiej, prosić będziemy o niezłomność ducha naszego i o wytrwałość — aż do zwycięstwa!

Kurjer sportowy Admira gościem L. O. Z. P. N.-u

Zwolenników piłki nożnej czeka w najbliższy czwartek 31 maja br. nielada biada sportowa. LOZPN, gości bowiem w tym dniu na boisku Czarnych mistrzowską drużynę Austrii i zdobywcę pucharu Wiednia za rok bieżący „Admirę”, jedną z najlepszych drużyn kontynentu.

Pozycja wiedeńskich w piłkarstwa europejskim daje dostateczną gwarancję, iż poziom zawodów dzięki wspaniałej technice, reprezentowanej przez Austriaków, będzie niespotykanym od wielu lat na naszych boiskach. Lwów w zrozumieniu ważności zadania swej reprezentacji przygotowuje z największą starannością swoją jedynastkę opierając ją na będącej obecnie po zaszczytnym tournée zagranicą we wspaniałej formie Pogoni

wzmocnionej obroną Czarnych.

Celem udostępnienia szerokim masom oglądania takich rewelacyjnych zawodów a licząc się z olbrzymią frekwencją, postanowił LOZPN obniżyć ceny biletów w przedsprzedaży które kształtują się nast. Trybuna zł. 2.50 parter zł. 1.80, parter II. 1.25 oraz dodatki komunalne, podczas gdy ceny biletów w dniu zawodów będą następujące: Trybuna zł. 3.50, parter I. zł. 2.50, parter II. zł. 1.50 oraz dodatki komunalne. Różnica cen jest zatem znaczną, wobec czego należy się wcześniej w bilety zaopatrzyć, a uczynić to można we firmach Maraton, ul. Akademicka, Apteka Dra Stenzla pl. Marjański, skład papieru Biały Orzeł ul. Leona Sapiehy oraz Owocarnia „Szarotka” ul. Akademicka.

Kronika sportowa

„Czarni” — „Pogoń I. B” Spotkania drużyn piłkarskich tych klubów należały zawsze do wielkich wydarzeń sportowych Lwowa i potrafiłyby aż do białości rozpalic ambicje drużyn i zwolenników obu klubów. W najbliższą niedzielę 27 maja br. będziemy znów świadkami zawodów mistrzowskich, lecz tym razem reprezentacyjną jedenastkę Pogoni zastąpi jej doskonała rezerwa, która niezawodnie dołoży wszelkich starań by udowodnić, że nie tylko organizacyjnie, ale i sportowo ma ten sam walor co zespół reprezentacyjny przeciwnika. Początek zawodów o godz. 17-ej. Poprzedzi spotkanie drużyn młodzieżowych o mistrz. kl. A.

Mecz lekkoatletyczny Pogonia — Dror. W niedzielę, dn. 27 maja br. o godzinie 11-ej przedpoł. odbędzie się na boisku L. K. S. Pogonia mecz lekkoatletyczny panów. Pogonia — Dror. Program zawodów obejmuje: bieg 100, 400, 1500 przez płotki, sztafeta 10x100 m, skoki w dal i w wyż rzuty kula i dyskiem. Bieg sztafetowy 10x100 m, rozegrany zostanie przez pierwszy we Lwowie.

Mecz tenisowy. Na kortach Lwowskiego Klubu Tenisowego przy ul. Pełczyńskiej 53 odbędzie się w niedzielę, dnia 27 maja br. mecz tenisowy między reprezentacją LKT a teamem Pogonia AZS. Początek rozgrywek o godz. 10-ej i 15-ej. Udział w meczu wezmą czołowe rakiety wymienionych klubów, przyczem drużyna

LKT gra z p. W. Horainem na czele.

Dwuletnie studjum w Instytucie wychowania fizycznego w Warszawie. Kuratorjum okręgu szkolnego lwowskiego podaje do wiadomości, że w bieżącym roku, Centralny Instytut Wychowania Fizycznego na Bielanych przyjmować będzie na okres dwuletniego studjum wychowania fizycznego kobiety i mężczyzn od 20 do 25 lat życia, posiadających maturę gimnazjalną lub seminarjalną. Dla mężczyzn konieczny jest warunek odbycia służby wojskowej. Podania należy wnieść do CIWF, Warszawa, Bielany do 5 czerwca br. Tam też udzielają wszelkich informacji.

FAC walczy o puchar Europy środkowej. Mecz piłkarski pomiędzy austriackimi drużynami FAC. — FCW, zakończył się zwycięstwem FAC. w stosunku 2:1 (2:1). Mecz miał zdecydować o tem, która z obu drużyn weźmie udział w rozgrywkach o puchar Europy środkowej. Zwycięstwo drużyny FAC, zdecydowało, że ten właśnie zespół stanie do walk pucharowych w towarzystwie trzech innych, uprzednio już wyłonionych zespołów austriackich.

Mecz lekkoatletyczny z Włochami dochodzi do skutku. Jak się dowiadujemy. Zarząd Polskiego Zw. Lekkoatletycznego zaakceptował propozycję rozegrania międzynarodowego meczu panów Polska — Włochy w dniu 17 czerwca br. Mecz odbędzie się we Włoszech.

— Kiedy nie mam przy sobie portretu — tłumaczy się z bezradnym uśmiechem.

Wkońcu obiecuje jutro ofiarować nam pamiątki w postaci reprodukcji swych ról z własnoręcznymi dedykacjami. Mam wrażenie, że nie odmówiłby nikomu, tyle w nim słońca, ciepła i życzliwości w odniesieniu do ludzi, patrzących w jego geniusz, jak w tęczę.

Potem siedzimy na opustoszałej widowni i śledzimy zdumiewający talent mimiczny Solskiego, jego świetną grę i kapitalne odczucie wiersza „Dożywocie”. Gra jeszcze bez kostiumu, ale i tak po ruchach, gestach i głosie poznać kim jest. Jednocześnie musztruje bezlitośnie partnerów, każe powtarzać całe sceny, próbuje mebli, czy nie załamia się pod jego ciężarem, doбира światła, besztta suflera, baczny i czujny na wszystko. Kolorowi sukni p. Kossockiej poświęca specjalną uwagę, nie przepuszcza nawet statystom.

Gdy wychodzimy z teatru, jest już północ. Godzina duchów. Ale po pograżonych w mroku korytarzach i schodach nie snują się żadne widziadła zmarłych potentatów sceny. Pierzchy wszystkie, spłoszone obecnością wielkiego żyjącego ducha.

Zbigniew Papp.

Wzywamy wszystkie Matki Polki Katolicki, o ile im tylko warunki pozwolą, do wzięcia udziału w tej pielgrzymce, aby tłumnym stawieniem się u tronu Królowej naszej i Matki gorącem modlą mi wyjednać błogosławieństwo Boże dla naszej ukochanej Ojczyzny.

Za Komitet Organizacyjny Pielgrzymki Matek Katolickich we Lwowie: Kazimiera Stawska, przewodnicząca; Maria Scherffowa, skarbniczka; Janina Morawiecka, sekretarka.

PROGRAM PIELGRZYMKI ORAZ BLIŻSZE INFORMACJE:

Pielgrzymka wyjeżdża w dniu 1-go czerwca (piątek) br. o godz. 22.50. W sobotę rano 2 czerwca zwiędzanie Krakowa, wspólny obiad i wyjazd do Częstochowy. Po przyjeździe do Częstochowy (około 5.30) weźmiemy udział w nieszpucharach, poczem uczestniczki zwiędzą Częstochowę i rozejdą się do swoich kwaterek.

W niedzielę dn. 2 czerwca o godz. 8-mej rano wspólna msza św. z Komunią św. i kazaniem, udział w Procesji Bożego Ciała na Jasnej Górze — zwiędza nie klasztoru.

Popołudniu po wspólnym obiedzie, zebranie towarzyskie celem wzajemnego zapoznania się.

Jeżeli zgłosi się 100 uczestniczek pielgrzymki cena biletu zniżkowego wyniesie 28 zł., przy zgłoszonych 25 osobach bilet zniżkowy kosztować będzie 38 zł.; zaś przy 200 zgłoszonych osobach cena biletu wyniesie 23 zł. Cena normalnego biletu bez zniżki wynosi 41 zł. 60 gr.

Zgłoszenia przyjmuje się do 29 maja włącznie: Lwów, ul. Klonowicza 1. 7. — (parter), codziennie między 5—7-mą godz. popołudniu.

Celem uzyskania większej zniżki kolejowej — prosimy P.T. delegatki o natychmiastowe nadesłanie 38 zł. na zakupno biletów. W razie otrzymania zniżki przy zgłoszeniu się 100 osób nadwyżkę 10 zł. zwrócimy.

Kanonizacja bohatera narodowego i męczennika

W Bukareszcie obchodzono w tych dniach 220-tą rocznicę śmierci wielkiego wojewody mołdawskiego, księcia Konstantego Brancovana (1688—1714).

Przy tej okazji odbyło się przeniesienie do cerkwi św. Jerzego prochów księcia oraz kanonizacja tego największego rumuńskiego bohatera i męczennika za wiarę.

Na mszy, odprawionej przez patriarchę Mirona Cristea, był obecny król Karol, następca tronu książę Mikołaj, rząd oraz liczni przedstawiciele władz wojskowych, cywilnych i duchownych.

Ziarno może „spać” najwyżej 19 lat

Jak zakwitła „przedhistoryczna” pszenica

W roku zeszłym opowiadano wzruszającą anegdotę o ziarnku pszenicy, znalezionej w grobie Faraona, który zmarł przed kilku tysiącami lat, a która wsadzona do ziemi, zakiełkowała i pięknie zakwitła. Cóż spec. w tych sprawach prof. Candolle, który bada właściwości nasion, oraz ich długowieczność, obalił legendę o ziarnkach, które przespawły się kilka tysięcy lat w egipskim grobowcu, budząc się do życia, skoro je wsadzi do ziemi.

Ale ludzie współcześni fanatycy techniki i wrogowie „przesądów” lubią przesłania bajki. „London Times” zamieścił niedawno fotografię dwóch kłosów pszenicy, które wyrosły z ziarenka, znalezionej w grobowcu Daro, w Sind, i znowu prof. Candolle wtrącił się do tego i stwierdził, że cudowna pszenica nie pochodzi z góła z czwartego wieku przed Chrystusem, ale ma najwyżej dwa lata, została zaś sprzedana naiwnym turystom przez zawodowych handlarzy starożytności od których roi się. Wschód.

W „Kew Bulletin”, oficjalnym organie słynnych ogrodów botanicznych w Kew, przyrodnik Turner opisał na sukurs profesorowi Candolle. Przypomina on, iż niektóre nasiona posiadają jakies niespożyte „siły”, i że żywotność nasion jest zadziwiająca, cytując na przykład roślinę „nelumbo nucifera”, która rośnie w Mandzurji. Cwa... przespąć w mrokach jaskini, a potem może rosnąć i kwitnąć. Legenda głosi, że może ona „spać” ponad czterysta lat. Tymczasem, gdy wysłano trzydzieści nasion nelumba do Brytyjskiego Muzeum, okazało się, że tylko dwa miały jeszcze to, co nazywa Bergson „elan vital”... Wsadzone do ziemi, zakiełkowały i zakwitły.

Trzydzieści lat temu, w ogrodach botanicznych w Kew przeprowadzono podobne doświadczenia z ziarnkami, pochodzącymi z grobów dziewiętnastej dynastji Faraonów. Nie osiągnięto jednak żadnego rezultatu. Po trzech miesiącach nasiona rozsypały się w proch. Również i nasiona, sprowadzone przez archeologa Petrie w Finlandji, pamiętające odległą epokę helleńską, nie wypuściły kiełków.

Wallace Budge z British Museum tłumaczy to w sposób niezmiernie prosty. Oto nasiona, znajdujące w grobach Faraonów pochodzą ze zbiorów, przechowywanych tam przez kupców syryjskich i egipskich w zeszłym stuleciu. Czcigodne grobowce władców starożytnego Egiptu odgrywały przez pewien czas rolę spichrzów. Ponadto, gdy egipskie łaziki przekonały się, że obokrajowcy z pietosnym odnośnią się nawet do ziarenek, znajdujących w sarkofagach, business był gotów.

Od lat trzydziestu zgórą przewodnicy egipscy i kupcy prowadzą handelek starożytnymi nasionami.

Na kilka dni przed przybyciem wycieczki uczonych Europejczyków, lub Amerykanów zakupuje się w wiadome miejsce jedno lub dwa ziarenka, a następnie odgrzebuje się je w obecności zdumionych turystów. Oczywiście taka pamiątka kosztuje drogo. Turysta widząc „na własne oczy”, jak czarnolicy guide wydrapuje spod ziemi cenniejsze od skarabeusza ziarenko, płaci dla tamten zech-

ce, a potem kłusem pędzi do domu i wsadza cudo do doniczki. Nic dziwnego, że w tydzień później „przedhistoryczna” pszenica mruga nań zielonym oczkiem kiełka.

Profesor Candolle (ci profesorowie są niemożliwi z tą swoją manją mówienia prawdy) zapewnia, że ziarenko może „spać” najwyżej dziewiętnaście lat. Szkoda. Poco odbierać ludziom złudzenia. „Jedno małe kłamstwo — to taka miła rzecz”.

-0-

Ile wody zawierają oceany kuli ziemskiej?

Powierzchnia naszej planety pokryta jest, jak wiadomo, przeważnie wodą, z której wznoszą się lądy, w charakterze wielkich wysp, zajmując zaledwie 29.2% powierzchni globu, podczas gdy na oceanach przypada reszta, czyli 70.8%. Powierzchnia oceanów wynosi 361 milionów kilometrów kwadratowych. Bezmiar tych wód łatwiej sobie uzmysłować, jeżeli się zważy, że Baltyk liczy zaledwie 400.000 klm. kwadr.

Do obliczenia ilości wody, zawartej w oceanach ziemskich, potrzebna jest znajomość nie tylko wielkości ich powierzchni, lecz także i ich głębokości. Dzięki zastosowaniu nowoczesnej metody t. zw. „sondy akustycznej” pomiary głębokości mórz wykonuje się obecnie z wielką łatwością, mierząc czas, jaki upływa pomiędzy sygnałem akustycznym, a jego echem, odbitem od dna morskiego. Jako średnią głębokości oceanów otrzymano 3795 metrów, czyli pra-

wie cztery kilometry. Jeżeli teraz pomnożymy przez siebie obie liczby, wyrażające powierzchnię mórz ziemskich oraz ich średnią głębokość, otrzymamy, że oceany ziemskie zawierają w sumie 1.370 kilometrów sześciennych wody.

Ażebym powyższy wynik lepiej zobrazować, przytocza amerykański instytut badań morskich ciekawe porównanie. Wody oceanów ziemskich zebrane w jedną rzekę o szerokości 10 klm., o głębokości 915 mtr., wystarczyłyby do połączenia ziemi ze słońcem, która to odległość wynosi jak wiadomo, 150 milj. kilometrów. Dla porównania warto podać analogiczne dane dla kontynentów ziemskich. Kontynenty ziemskie wznoszą się średnio 700 metrów nad poziom morza i posiadają objętość 107.2 milionów kilometrów sześciennych, a więc zaledwie jedną trzynastą część objętości oceanów.

-0-

Wpływ sportu na rozwój organizmu ludzkiego

Nie tylko uczeni antropolodzy, ale i szerokie warstwy zwykłych śmiertelników zadają sobie nieraz pytanie, czy objętość ciała i zdolności fizyczne dzisiejszego pokolenia, uprawiającego intensywnie sporty, są większe, niż w czasach, kiedy kultura fizyczna była mało rozpowszechniona. Cały szereg badań porównawczych, przeprowadzonych ostatnio przez rozmaitych uczonych zdaje się przemawiać za tem, iż człowiek dzisiejszy — wbrew temu, co się ogólnie mniema — jest lepiej rozwinięty fizycz-

nie, aniżeli nasi przodkowie z przed kilkuset lat. Zbroje średniowieczne, znajdujące się po dziś dzień w muzeach, są przeważnie tak małe, iż mężczyzna dzisiejszy z trudem może się w nich zmieścić.

Najlepsze wyczyny sportowców rożnych pozostają daleko w tyle poza osiągnięciami sportu dzisiejszego. Słynny biegacz grecki Feidipides, który miał sprowadzić posiłki na pole bitwy Maratońskiej, przebiegł w dwa dni 230 kilometrów, podczas gdy Amerykanin San-

ders „odwalił” niedawno 192 kilometry w ciągu niespełna jednej doby.

Nie ulega wątpliwości, że stałe zajmowanie się sportem w ciągu dłuższego okresu czasu wpływa dodatnio na ogólny rozwój fizyczny, a nawet na rozmiar ciała. Statystyka japońska wykazała, że w Japonji od czasu, gdy ludność uprawia systematycznie sporty, wzrost powiększył się przeciętnie o 4 centymetry. Podobnie wzrosła objętość całego ciała, jak również odporność organizmu.

Jeszcze trzydzieści lat temu uczony francuski Godin wykazał, iż objętość klatki piersiowej, waga ciała, średnica mięśni i wysokość wzrostu jest większa u osób, które w młodości uprawiały sporty, aniżeli u tych, które się tem nie zajmowały. Do podobnych wniosków doszedł Szwajcar Mathias, profesor Instytutu Antropologicznego w Zurichu dokonując swoich obserwacji na grupie osób, zajmującej się systematycznie sportem, i mierząc co pewien czas rozmiary ich piersi i mięśni. Okazało się, iż rosną one proporcjonalnie do czasu trwania praktyki sportowej.

Kilka lat temu, podczas zawodów sportowych w Monachium, przeprowadzono ciekawy eksperyment. Zbadano trzy i pół tysiąca studentów, biorących udział w zawodach, i okazało się, że wśród osobników nie uprawiających systematycznie sportów aż 23½% miało niedostatecznie rozwiniętą klatkę piersiową, podczas gdy w grupie stałych sportowców, członków stowarzyszeń gimnastycznych, odsetek ten wynosił zaledwie 0.3%.

W. R.

Uratowane wiatraki w Holandji

Krajobraz holenderski od setek lat związany jest organicznie z sylwetą wiatraka. Tysiące wiatraków ożywia niziny nadmorskie Holandji. Ostatnio zaczęły przecież wypierać je młyny parowe i elektryczne, w których zużycie energii pędnej jest celowsze, niż w wiatrakach, gdzie aż 78% siły pędnej wiatru idzie na marne. Zagrożoną jednak wiatrakom ruinę odsunął od nich inż. Dekker, który zastosował do skrzydeł formę t. zw. aerodynamiczną, dzięki czemu prawie 75% siły pędnej wiatru zostaje użytkowane. W ten sposób eksploatacja wiatraków stała się znowu opłacalna, konkurowanie z młynami parowymi możliwe, a krajobraz holenderski niepozbawiony swej odwiecznej dekoracji.

-0-

ZBRODNIARZ I MASKA

CZĘŚĆ I. DUSICIEL

Twarz młodego człowieka pokryta się zwolna bladeścią. Usta przybrały surowy, prawie ostry wyraz.

— Obecność pani byłaby niestety tylko przeszkodą — rzekł powoli.

— Tak, tak, naturalnie, mówię głupstwa, ale błagam pana niech pan spieszy mu na pomoc! — łkanie przerwało jej słowa.

— Zrobie wszystko, co będzie w mej mocy, aby zabić pani... przystaciela — rzekł głuchym głosem.

Sklonił się jej zdaleka i poszedł szybko ku drzwiom; na progu odwrócił się ku niej i powiedział:

— Niech pani schowa dobrze te aparaty. Za chwilę rozległ się warkot motoru.

12.

Michał pochylony nad kierownicą auta pędził równo szlakiem z zawrotną szybkością. Ten szybki pęd zaczął wpływać kojąco na piekący ból, który przenikał całą jego istotę. Julia kochała Pilińskiego! a on był ślepy, ślepy, ślepy! Zadrzyły się jak student w tej ślicznej dziewczynie, co w promieniach światła księżycowego spłynęła ku niemu, nieomal wprost w jego ramiona. Aksamitny dotyk jej paluszków, gdy się przemykali przez ten zarosnięty, pachnący ogród, bicie jej serca tuż przy jego ramieniu, gdy szli przez las, a chyba najbardziej już spojrzenie jej słodkich promiennych oczu, przewróciły mu w głowie. Jakże mógł pomyśleć, że ona go pokocha. Wprawdzie... tak, były kobiety, które w nim się kochały, mógł to powiedzieć bez zaręczoności, ale ona... tak, ona... Nie był jej godzien, ale czy Piliński był lepszy od niego?

Auto pomknęło jeszcze chyżej. Po chwili Michał

potrząsnął głową. Nie! musi być sprawiedliwy: Piliński był człowiekiem z jej sfery, docentem uniwersytetu, młody, przystojny, uczony i mądry, no i znał ją od dziecka. On zaś... czemże był on... i w dodatku to kłute przebranie! Zrobił ze siebie straszdyto w ogromnych okularach i ciemnej peruce!

Pędził tak jakiś czas w zupełnym zapamiętaniu. W dali ukazały się pierwsze domy R.

Michał zwolnił biegu. Gdy jechał przez miasto miał twarz już zupełnie spokojną, tylko wokół jego mocno zamkniętych ust widniał rys gorczy i bólu.

Zastanawiał się jak ma postąpić.

Piliński mówił do Julji z ową opuszczoną fabryką, gdzie pracował nad swymi aparatami. Jeżeli go tam rzeczywiście napadnięto — a całkiem na to wyglądało — to mógł leżeć tam ranny albo zabity. Jednak iść tam w jasny dzień, to byłoby zbyt nierozsądne. Miał przed sobą wielkie i ważne zadanie i nie wolno mu było narażać się lekkomyślnie. Natomiast w nocy mógłby próbować. Umiął chodzić cicho jak kot i znał rozkład fabryki. Ale należało również wziąć pod uwagę i tę możliwość, że Piliński, napadnięty, zdołał uciec i gdzieś się ukrywać. W takim razie gdzie go szukać? Do swego mieszkania z pewnością nie wrócił, bo jeżeli wysledzono jego przebywanie w fabryce, to było bardzo możliwe, że znano już również jego adres. Gdzież więc mógł się udać? Wiedział, że on, Michał był w pobliżu Julji, gdy tak nagle przerwał z nią rozmowę i zapewne zatem przypuszcza, że Michał zaniepokojony będzie go szukał.

Tu przyszło mu na myśl, że niedaleko mieszkania Karola był nieduży ogród miejski z cienistymi, ustroniami alejami i bujnymi krzewami. Wydało się mu bardzo możliwe, że Karol właśnie tam się schronił, sądząc, że Michał łatwo może wpaść na pomysł szukania go w tem miejscu.

Skierował auto w stronę tego ogrodu i po chwili szedł powoli wśród drzew, rozglądając się dokoła.

Wtem postyszał ciche syknięcie. odwrócił się żywo.

Na ławce, zastanętej prawie całkiem przez duży krzak kwitnącego bzu, siedział Karol rozparty wygodnie.

— Jak się ma panna Siejkowska? — zapytał, gdy Michał podszedł do niego i posunął się trochę, aby zrobić dla niego miejsce.

— Bardzo dobrze, tylko zaniepokoiło ją oczywiście nagłe przerwanie rozmowy i wymysły, które doszły ją przez aparat.

— Musimy ją jakoś zawiadomić, że wszystko jest w porządku — rzekł z żywością Karol.

— Owszem choć... nie wiem, czy będę mógł tam pojechać w ciągu najbliższych dni, a posyłania wiadomości przez kogoś wolałbym uniknąć — odparł Michał.

— Tak, nie można być dość ostrożnym! — powiedział Karol — jakież to niedogodne, że nie umię kierować autem. To będzie pierwsza rzecz jakiej się nauczę, gdy skończymy z tą sprawą.

Michał milczał.

— Na rowerze jechałbym tam parę godzin — mówił z namysłem Karol — gdybym tak wyjechał stąd o 12-tej w nocy byłbym tam wczesnym rankiem.

— Pan sam wie że toby było szaleństwo! jechał w nocy rowerem przez to miasto! i w dodatku dziś gdy... — urwał nagle.

Karol spojrzął na niego pytająco, ale Michał odwrócił oczy, a po chwili zapytał:

— Cóż to stało się tam, w tej fabryce?

— Jakichś 4-ch drabów — zaczął Karol — wylało mały drzewo i pędziło prosto do hali maszynowej, gdzie stałem przy aparacie. Zdawali się dobrze wiedzieć gdzie jestem.

— Oczywiście! musieli pana śledzić — szepnął Michał.

C. d. n.



EFEKTOWNE ZDJĘCIA...

Platy Lumière Lumichrome posiada najwyższą, znaną dotychczas czułość, powiększającą się dwukrotnie przy sztucznym świetle. Wrażliwość na barwy czyni zbędnym używanie filtru. Bogactwo gradacji daje dużą skalę nakładów. Drobne ziarno platy pozwala na znaczne i piękne powiększenia. Platy Lumichrome są ściśle przeciwdrobnowiskowe. Papier Luga-Rapid zapewni otrzymanie najlepszej odbitki.

LUMICHROME LUMIÈRE



SZKOŁA-ZDRÓJ województwo Lwowskie
Kąpiele siarczane, berowinowe.
Patasowe - ultrafioletowe, elektroterapia i woda lecznicza do picia.
SEZON OD 15 MAJA DO KOŃCA WRZEŚNIA
1083 Prospekty wysła: Zarząd zdrojowy.



przez piękną cerę do szczęścia

Zawsze będzie Pani z wdzięcznością wspominać ten znakomity puder Abarid, który czyniąc z Niej piękną kobietą, zapewnił szczęście i powodzenie w życiu. Puder Abarid chroli i pielęgnuje Pani urodę.

PUDER ABARID
PERFECTION

WALNE ZGROMADZENIE

Członków Banku Ludowego, Spółdzielni zarej. z nieogr. odp. w Kałuszu, odbędzie się dnia 12 czerwca 1934 r. o godz. 15-tej w lokalu Banku. W razie braku kompletu następnego Walnego Zgromadzenie odbędzie się tegoż dnia o godz. 15:30 bez względu na ilość obecnych, z tym samym porządkiem obrad.

Porządek obrad:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Odczytanie sprawozdania z odbytej w lipcu 1934 lustracji Związku Rewizyjnego.
3. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności za rok 1933.
4. Sprawozdanie Rady Nadzorczej i wniosek na udzielenie Dyrekcji absolutorjum za rok 1933.
5. Oznaczenie najwyższej sumy obciążenia Spółdzielni.
6. Oznaczenie sumy najwyższego kredytu dla członków.
7. Oznaczenie sposobu pokrycia straty za rok 1933.
8. Wybór uzupełniający członków Rady Nadzorczej.
9. Wnioski bez uchwał. Wstęp na Walne Zgromadzenie mają tylko członkowie, którzy przedstawią przewodniczącemu swe książeczki udziałowe w wpłaconym pełnym zadeklarowanym udziale.

BANK LUDOWY

1091 Sekretarz: Adolf Straus Prezes: Dr. Stefan Kirchmayer

MEBLE

sypialnie, jadalnie, gabinety z własnej Wytwórni poleca

EDWARD 703

KLEBAN

Lwów, Sobieskiego 3 — Te. 70-45.

Łóżka

dziecinne białe lakierowane 25, kuchenne 8, palowa 15, siatkowe 20, siatki druciane 18, materace 3 poduszki 14, 3 poduszki wiosenne 40, otomany 30, kanapki

zakładane 30, fabryka A K S Lwów, Lin. daga 6 — tel. 79-99. 527

MEBLE poleca po cenach najniższych i na bardzo dogodnie raty: Otomany od 26 zł. Sypialnie od 200.— zł. Kredensy kuchenne od 35.— zł. Łóżka polewne od 15.— zł. 3 poduszki 16.— zł. Siatki 17.— zł. Krzesła 6.— zł.

Najtańszy Magazyn Mebli 911
Kawalerka 23 róg ul. Wronowskiej.

KONEWKI

specjalne do podlewania z siatkami miesięcznymi 1047

MARJAN BENDL

Skład i Warsztaty Blecharki
Lwów, Wronowskich 6, tel. 1-66.

Towary Bławatne: Welny, jedwabie, płótna, pościel Największy wybór **Fr. ORZECZOWSKI** Lwów, Rynek 29
Najniższe ceny **Telefon 25-55**

Każdy wyraz 10 groszy. — Ogłoszenia nie handlowe 10 wyrazów 50 gr., dla peazuk. pracy do 15 wyrazów. 50 gr.

»Ogłoszenia drobne«

Jedno ogłoszenie nie może przekroczyć 50 słów. Ogłoszenia reklamowe wórad drobnych kosztują za 1 mm. 1 łm. 30 gr

Interesy handl.

Ramy stylowe

do obrazów, najnowsze wzory zagraniczne, karnisze do okien wykonuje specjalista H. Koterba Lwów, Daubianki (boezna Romanowicza) 2521

Pomiary

plany wszelkiego rodzaju wykonuje Biuro Inż. Jakubowskiego Lwów, Friańskich 17. Telefon 25-02. Informacje w sprawie kupna. sprzedaw. bezpłatnie. 17629

Spółnik

z gwarancją bankową lub gotówką 10-15 tys. złotych do objęcia bardzo rentownego przedsiębiorstwa światowej firmy spożywczej poszukiwany. Spieszne zgłoszenia uprasza do Kurjera, Lwów, Zimorowicza 10 pod „Artykuły spożywcze”. 17621

Kupna

Fortepian

krótki, dobry albo pianino kupię. Pełną cenę i markę. Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „Przywiandny”. 17620

Kupię

bezpośrednio, za gotówkę, małą, komfortową kamleuczkę, bliska tramwaju, możliwa wola od przenośnego. Liaty pod „Anstol” — Kurjer Lwów, Zimorowicza 10. 17609

Sprzedaje

Wotocykl

przedam tasla, Lwów, Nad Jarem 6 m 3. 1763

Fortepian

krótki, pierwszorzędnej firmy znakomity okazuje się sprzedam Bartoszewski Piaskarska 15 I p. 17627

Fortepian

zagraniczny, mało używany do sprzedania, Lwów, Asnyka 1 drzwi 10. 17626

Nie wyrzucajcie

Swoich Pieniędzy. kupując tandetę sklepową lecz wprost u źródła, Firma SANDKER, wytwórnia mebli i tapicerni: Leona Sapiehy 34. poleca swe wyroby suszone na własnej suszarni i pierwszorzędnego gatunku. Sypialnie, Jadalnie, Salony, Pokoje męskie, urządzenia kuchenne, Otomany, Bufalki, Krzesła, Tapczany i wszelkie inne wedle najnowszych wzorów po cenach bardzo niskich dogodnych spłat. Uwaga! Każdy kupujący korzysta po roku z bezpłatnego odnowienia mebli. Uwaga na firmę SANDKER Lwów, L. Sapiehy 34. 24

Willa

6 pokoi z 1 1/2 morgowym ogrodem owocowym w pobliżu Lwowa, przy stacji kolejowej i autobusowej okazuje się do sprzedania. Zgłoszenia do Kurjera Lwów, Zimorowicza 10 pod „Getowia” 25,000”. 17582/57.

Jedno

lub dwa miejsca w grohawcu na ementaru łyżeczkowym pierwsze pola, blisko głównego wejścia tania do sprzedania. Zgłoszenia H. Perier, Lwów, Piaskarska 97. 1747

Dom

willa, murowana, jednopiętrowa 14 pokojach w mieście w wiatłowym DOLINIE, w średmiedciu, dotąd czynsz przedwojenny, rocznie 4620 zł, od lipca wolno sprzedam. Zgłoszenia: Kurjer Lwów, ul. Zimorowicza 10, pod „Właściciel”. 17575

Rowery

krajowe i zagraniczne od zł. 120. Rakiety krajowe i angielskie od zł. 18.— poleca Autosport Lwów, Słowackiego 2. 773

Sprzedam

całkowicie budowaną willę jednopiętrową, front południowy Lwów, Krasiańskiego 31. 17634

Fortepian

pierwszorzędny Bechstein sprzedam. Lwów, Lelwela 5a, miesz. 4. 17627

Fortepian

„Schweighera” tenie do sprzedania Lwów, Piasów 20 m. 9. 17570

„Centrozbyt“

Lwów, Boimów 4 sprzedaje ziemniaki 585, miód pszczeliny gwarantowany 1 kg. 175. 888

Bardzo tanio

metocykl z przyczepką deski-moty sprzedam. Lwów, Pijarów 17662/57.

Pierścienie

hoki, biele, wentyle do każdego motoru, wszystkie wymiary stałe na składzie. Wysyłka na prownięcie odwrotnie. Ceny najniższe. Skład fabryczny: Lwów, Paszki Mikolaischa, Składnica Osca „Michalina” tel. 6-39. 976

Fortepian

zianina, za różną cenę, znakomite nad gwarancją sprzedaje. Zamienia. wy szczyta Hana Lwów, Piłsudskiego 21/I. telefon 35.45. 174

Auto

„Studebaker Director” otwarte, 7-siedz. stan doskonały, sorze da Eberman, Lwów, Ujejskiego 5. tel. 75-0. 17657

Sorzedam

narząd budowlany 117 sążni we Lwowie ul. Boezna Waleckiej 25 naprzeciw kozar wojskowych, wiadomość tel. 70-01. 17662

FABRYKA KROCHMALU PSZEMNEGO

ołączona z młynem, z całkowitem urządzeniem, gotowa do uruchomienia, teren ca 6000 m kw., położona w południowo-wschodniej części Województwa Poznańskiego, tuż PRZY STACJI KOLEJOWEJ, jest do sprzedania na korzystnych warunkach. Zgłoszenia piśmienne do Adm. Kurjera, Lwów, Zimor. 10, pod „Poznań”. 17666

AUREKARJA

duża okazja do sprzedania, Lwów, Palczyńska 22 parter od 5-8 wieczorem. 17616

Mieszkania

Urzędnicza

siłownie i rzetelnie płaci szkodażerze jasnego pokoju nieumeblowanego tylko w śródmieściu Kurier, Lwów, Zimorowicza 10 pod „Pokój nieumeblowany”. 17366

Urzędnicza

na stałej posadzie poszukuje pokoju z kuchnią od zaraz lub od 1 czerwca tylko w śródmieściu. Kurier, Lwów, Zimorowicza 10 pod „Samotna osoba”. 17367

5-pokojowe

do wynajęcia. — Dorozca wak. za Badaich 7, Lwów, tel. 67-35. 17608

6-pokojowe

luksusowe mieszkanie w willi ogród 26 złotych miesięcznie, ekelica zamka do wynajęcia. Informacje Lwów, Krzywa 2 plac Halicki. 17665

3-pokojowe

komfortowe mieszkanie do wynajęcia Lwów, Wincentego Pola 3 I p. 17664

4 pokoje

kuchnia, komfort, system kurytarzewy, kateliki Lwów, Kochanowskiego 43. 17617

3-pokojowe

komfort zremontowane wynajmę arządnikowi państwowemu kateliki Lwów, Benifratorów 6. 17615

Pokój

kuchnia wynajmę Lwów B. Chrobraga 15 boezna Potockiego. 17567

4 pokoje

kuchnia i przyz. przy ul. Cetnarawskiej 7 Lwów są do wynajęcia od 1 lipca. 17568

5 pokoi

i kuchnia, wysoki parter — Lwów ul. Niemcewicza 9 (boezna al. Józefa Bema), zarej. do wynajęcia. 17573

4 pokoje

sloneczna, komfort, do najęcia zaraz, zwrot kosztów, łazienki, telef. 10-15. 17572

2 pokoje

i kuchnia w portersze sklep i kuchnia Lwów, Grodecka 51 do wynajęcia. 17591

Do wynajęcia

6 pokoi odnowionych, komfort. Lwów, Batorska 37. 17583

Do wynajęcia

od 1 czerwca mieszkanie 2 pokoje i kuchnia, z komfortem, Lwów, ul. Tarasowskiego 39 parter m. 1. Oglądać można codziennie od 4-5 popoł. za zgłoszeniem u dozorczywi 17591

Pokój

kuchnia, nysa 48 zł., Lwów, Szentyckich tel. 3-32. 17594

Pokój

z alkowa, łazienka, pełny komfort, Lwów Kołhańskiego 95.4 od 10-17. 17539

JAK OGŁASZAC — TO W „KURJERZE“

